

Møteinnkalling

Utvalg: BYDELSUTVALGET
Møtedato: 06.04.2006
Møtested: Sagene Samfunnshus , Frysja
Tidspunkt: 18:30

Til behandling foreligger:

Saksnr	Tittel
0.	Åpen halvtime
1.	Godkjenning av innkalling og saksliste
2.	Godkjenning av protokoll fra møte den 02.03.06
3. BU-sak 06/17	Utbetaling av tiltaksstønad til sosialhjelpsmottakere som er i tiltak ved utviklingssenteret - omdisponering av sosialhjelp
4. BU-sak 06/18	Verbal vedtak 6 Budsjett 2006
5. BU-sak 06/19	Tilskudd til frivillig aktivitet 2006
6. BU-sak 06/20	tilskudd til frivillig arbeid innen helse- og sosialområdet 2006
7. BU-sak 06/21	Evaluerings av bestiller/utførermodell i pleie- og omsorg
8. BU-sak 06/22	Rapport fra seniorveiledertjenesten 2005
9. BU-sak 06/23	Høring om utkast til endring i Oslo kommunes forskrift av 07.05.2003 om åpningstider for serveringssteder og salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker m.v.
10. BU-sak 06/24	Valg til ledige verv
11. BU-sak 06/25	Søknad om fritak fra verv. evt. valg som følge av fritak.
12. BU-sak 06/26	Årsrapport 2005 fra Opplysningstjenesten i Bydel Sagene
13. BU-sak 06/27	Årsmelding 2005 fra Rådet for funksjonshemmede i Bydel Sagene
14.	Spørretime
15.	Eventuelt

Bydel Sagene
Bydelsutvalget

Tone Tellevik Dahl
Leder (sign.)

Saksframlegg

Saksmappe:
04/3437

Saksbeh:
Kirsten Rytter/ILM

Dato: 07.03.2006
Arkivkode:
355.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
HELSE- OG SOSIALKOMITEEN	30.03.2006
ARBEIDSUTVALGET	04.04.2006
BYDELSUTVALGET	06.04.2006

BU-sak 06/17 UTBETALING AV TILTAKSSTØNAD TIL SOSIALHJELPSMOTTAKERE SOM ER I TILTAK VED UTVIKLINGSSENTERET - OMDISPONERING AV SOSIALHJELP

Sammendrag:

Sosialtjenesten ønsker å starte forsøk med at det utbetales en tiltaksstønad til noen av brukerne som er i gang med arbeidsmarkedstiltak og mottar supplerende sosialhjelp i tillegg til statlig deltakerstønad. I tillegg har bydelen mottatt midler til prosjektet NY-SJANSE, hvor målgruppen er innvandrere med lang botid i Norge som har dårlig forankring til arbeidslivet. Dette prosjektet forutsetter også utbetaling av tiltaksstønad. For å kunne iverksette arbeidet må det omdisponeres midler fra sosialhjelp til tiltaksstønad. Ordningen vil føre til redusert ressursbruk i forhold til saksbehandling og skal ikke føre til økte utgifter for bydelen.

Bakgrunn for saken:

Utviklingssenteret for kvalifisering og arbeid ble etablert i bydelen i 1996 med det formål å sikre arbeidsledige og yrkeshemmede sosialhjelpsmottakere bistand til jobbsøk og kvalifisering i samarbeid med Aetat. Fra 1.01.04 er bydelen overført ansvaret for forvaltning av arbeidsmarkedstiltak til sosialhjelpsmottakere fra Aetat.

Utviklingssenteret hadde i 2005 880 brukere som er henvist fra sosialkontorene. Det er til enhver tid 500 som får bistand i form av veiledning, formidling og kvalifisering. Av disse er det i gjennomsnitt 120 personer som er i gang med et arbeidsmarkedstiltak i form av AMO- kurs eller praksisplass, der brukerne mottar en statlig deltakerstønad på ca 5300 per mnd. De fleste får supplerende sosialhjelp til husleie og strøm. Det betyr at sosialkontorene må saksbehandle søknader om supplerende sosialhjelp. Dette er en ressurskrevende ordning og samtidig vanskelig for brukerne å forstå og forholde seg til.

Saksframstilling:

Sosialtjenesten ønsker derfor å starte forsøk i forhold til noen brukere der hele det beløpet brukeren skal ha kommer som *en* tiltaksstønad som utbetales fra Utviklingssenteret. Prosjektets målsetting er å spare personellressurser ved å unngå dobbelsaksbehandling og spare sosialhjelp ved at brukerne kommer hurtigere i gang med tiltak, gjennomfører raskere og således tilbringer kortere tid i systemet som stønadmottakere.

I tillegg er bydelen nylig og etter søknad innvilget kr 933.000,- til prosjektet "Ny sjanse" -lønnen kvalifisering etter modell av introduksjonsordningen. Tilskuddet er gitt for å prøve ut bruk av kvalifiseringsprogram overfor innvandrere som etter flere år i Norge ikke har fast tilknytning til arbeidsmarkedet og derfor er avhengig av sosialhjelp. Formålet er å prøve ut et lønnet kvalifiseringsprogram for denne gruppen etter samme modell som introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger. Forsøket har mange likhetstrekk med introduksjonsordningen blant annet ved at det innebærer at det utbetales en fast månedlig stønad til deltakerne der det skal være sammenheng mellom stønaden og månedlig størrelse. Forsøket skiller seg fra introduksjonsstønaden ved at det ikke skal betales skatt av stønaden og ved at annen inntekt i form av arbeidsinntekt, bosøtte, deltakerstønad eller lignende går til fradrag i stønaden. Bydelens utgifter til slik tiltaksstønad vil da tilsvare det beløp deltaker fikk i sosialhjelp tidligere. Fordelen vil være at brukerne vil få en samlet stønad og sosialfaglig kvalifiseringsbistand ved Utviklingssenteret. Bydelen har fått midler til personalressurser for å drifte ordningen. Forutsetningen for tildelingen er at kommunen omdisponerer sosialhjelp til tiltaksstønad.

Arbeidsprosessen ved sosialkontorene og Utviklingssenteret vil svare til dagens ordning med introduksjonsstønad, der sosialkontoret gjør vedtak om sosialhjelp fram til første utbetaling av en full tiltaksstønad. Det innebærer at det må omdisponeres midler fra sosialhjelp til en egen prosjektkonto for tiltaksstønad på Utviklingssenterets budsjett. Utviklingssenteret overfører deretter statlige midler til individstønad til samme konto etter hvert som bruker kommer i gang i arbeidspraksis eller kurs og derfor ikke skal få utbetalt tiltaksstønad lengre. Det siste svarer til dagens rutiner for brukere som deltar på introduksjonsordningen.

Økonomiske, organisatoriske og miljørelaterte konsekvenser:

Det vil bli enklere for brukerne å få utbetalt en stønad, isteden for slik det er i dag, både deltakerstønad og supplerende sosialhjelp. I tillegg vil brukerne få en saksbehandler å forholde seg til. Kommunen vil også bruke færre personellressurser i oppfølging av den enkelte bruker, noe som vil være effektiviserende for forvaltningen.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

1. Kr 1 000 000 overføres fra sosialhjelp til prosjektkonto for tiltaksstønad.
2. Kostra 281, økonomisk sosialhjelp, artsgruppe 14 overføringsutgifter reduseres med kr. 1000 000. Kostra 273, kommunale sysselsettingstiltak, artsgruppe 10 lønn økes med kr. 1000 000.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

BU-sak 06/18 Verbal vedtak 6 Budsjett 2006

Saksmappe:
05/539

Saksbeh:
Per Morten Johansen

Dato: 13.03.2006
Arkivkode:
121.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
BARNE- OG UNGEKOMITEEN	03.04.2006
ARBEIDSUTVALGET	04.04.2006
BYDELSUTVALGET	06.04.2006

Bakgrunn

Budsjett 2006 verbal vedtak 6: Kostra 231 aktivitetstilbud til barn og unge.

Det avsettes kr 30 000,- til inndekning av utestående kontingenter / medlemskap i korps / idrettslag med tilknytning til bydel Sagene.

Korps og idrettslag i bydel Sagene har gjennom mange år hatt store utlegg knyttet til manglende innbetalinger av medlemskontingenter. Dette har medført ustabile økonomiske rammevilkår og ikke minst uheldig utestengelske av barn og ungdommer som trenger denne type fritidsaktiviteter.

Bydel Grunnerløkka hadde i en årrekke en ubyråkratisk ordning administrert av bydelsdirektøren der det ble søkt om penger til kontingenter og turer i regi av korps/ idrettslag. Ordningen var basert på tillit og god kjennskap til det frivillige arbeidet og barn og ungdom spesielt i bydelen. En forutsetning for ordningen var at det var organisasjoner og ikke foreldre/barn som søkte. Erfaringene fra Grunnerløkka viste at ordningen fungerte etter intensjonen i den perioden søknadene var målrettet mot idrettslag og korps. Manglende kriterier førte etter hvert til at skolene i bydelen ble hovedsøker og ordningen opphørte i 1999.

Bydelsdirektør foreslår følgende vedtak:

Retningslinjer for tildeling:

1. Det avsettes kr. 30.000,- for å gi tilskudd for deltakelse i idretts- og korpsaktiviteter for barn og unge fra familier som har manglende betalingsevne.
2. Målgruppen er barn og ungdom i alderen 6-16 år med bostedsadresse i bydelen.
3. Det kan gis tilskudd til hel- eller delvis dekning av kontingenter og andre avgifter for deltakelse i idrettslag og korps.
4. Alle søknader skal være undertegnet av leder i det aktuelle korps/ idrettslag og det skal legges ved dokumentasjon av manglende innbetaling av kontingenter og/eller avgifter.
5. Det er anledning til å søke om utgiftsdekning for perioden fra 01.01.2006 og fram til 31.12.2006.

6. Det forslåes en øvre grense for samlet tildeling pr. korps/idrettslag på kr. 7000,- for perioden.
7. Søknader rettes skriftlig til bydelsdirektøren i bydel Sagene som har fullmakt til å avslå eller innvilge søknader.
8. Det er ikke klageadgang knyttet til prøveordningen.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

BU-sak 06/19 Tilskudd til frivillig arbeid innen kulturområdet

Saksmappe:
05/1434

Saksbeh:
Øivind Hartmann, 23 47 40 63

Dato: 07.03.2006
Arkivkode:
855

Saksgang

Utvalg	Møtedato
BYDELSUTVIKLINGSKOMITEEN	29.03.2006
BYDELSUTVALGET	06.04.2006

Sammendrag:

Saken behandler tilskudd til frivillig aktivitet 2006. Med bakgrunn i vedtatte retningslinjer og budsjett for 2006 foreslås det tilskudd til aktuelle søkere, der formål til barn og unge prioriteres. 8 søknader fra organisasjoner som driver frivillig arbeid innen helse- og sosialområdet behandles i egen sak.

Bakgrunn for saken:

Bydelsutvalget vedtok i sak 05/108 Bydelens samarbeid med de frivillige organisasjoner 15.12.2005: "Frivillighetsmidlene lyses ut i januar, med søknadsfrist 1. februar. Det fordeles frivillighetsmidler kun en gang pr år."

Vedrørende årets tildeling vedtok man følgende føringer:

- Aktiviteter for barn og unge skal prioriteres ved fordeling av tilskudd til frivillig aktivitet.
- Videre prioriteres utadrettet virksomhet og tiltak som støtter opp om integrasjon av barn og unge med minoritetsbakgrunn.
- Tiltak som gis støtte bør være tilgjengelige for funksjonshemmede
- Der det er mulig, skal mottakere av økonomisk støtte fra bydelens frivillighetsmidler, forplikte seg til en framføring eller lignende ved bydelens tjenestesteder, bydelsdager m.m..

Føringer for tilskudd ble også vedtatt i budsjettbehandlingen, i tallbudsjettet og i verbalvedtakene V8, V10 og V13.

Administrasjonen vurderinger bygger på ovenstående, samt vedtatte retningslinjer, innsendte søknader og den informasjonen vi ellers har om søkerne.

Saksframstilling:

Det ble i budsjettbehandlingen vedtatt å gi til sammen 1,0 mill. til frivillig aktivitet.

Av dette ble kr 120 000 avsatt til søknader fra organisasjoner som driver frivillig arbeid innen helse- og sosialområdet.

Til barn og unge-, kultur-, idretts-, miljø og øvrige formål ble det altså avsatt kr 880 000. Midlene ble utlyst i samlet annonse i Aftenposten aften og Dagsavisen i uke 1. Midlene ble også gjort kjent på Internett og i informasjonsskriv til de frivillige organisasjoner administrasjonen kjenner fra før.

Det innkam totalt 50 søknader med en samlet søknadssum på ca kr 2,25 mill. Etter interne overlegninger er 8 av de innsendte søknadene, med et samlet søknadsbeløp på ca 195 000, vedtatt behandlet av Helse og sosialavdelingen.

Kultur og nærmiljøavdelingen behandler 42 søknader, med samlet søknadssum på ca 2,05 mill.

Bydelsutvalget vedtok i budsjettbehandlingen (verbalvedtak 8) at kr 120 000 skulle benyttes til tilrettelegging for frivillig aktivitet overfor barn og unge i regi av Sagene IF og Skeid. Administrasjonen har innledet en dialog med de to klubbene om bruken av midlene. Beløpet holdes utenfor den øvrige tildelingen av frivillighetsmidler.

Til de resterende 41 søknader skal det fordeles kr 745 000.

21 søknader legges fram for bydelsutvalget til vedtak ettersom søknadsbeløpene er høyere enn kr 20 000. Samlet søknadssum for disse er kr 1 834 185 og samlet forslag til fordeling er kr 638 500.

20 søknader behandles administrativt ettersom søknadsbeløpene er kr 20 000 eller lavere. Samlet søknadssum for disse er kr 220 500 og samlet forslag til fordeling er kr 86 500.

Prosentvis innebærer forslaget følgende fordeling*:

53 % til barn og ungeformål

17 % til kulturformål

16 % til helse og sosialformål inkl. frivillighetssentralen

14 % til øvrige formål

* Formålsinndelingen kan være diskutabel. For eksempel er en god del av menighetenes arbeid rettet mot barn og unge. Likeledes er integreringsarbeid overfor innvandrere stort sett innarbeidet i søkernes ordinære drift og således en del av søknadens formål. Kategorisert på en annen måte kan man for eksempel si at idretten får kr 319 000 = 37 % av totalbeløpet.

Vedlagte oversikt er kategorisert på en slik måte at formål Barn og unge kommer tydelig fram.

I forslagene vedrørende idretten har administrasjonen har anvendt en sats på ca kr 190 pr medlem inn i vurderingene om tilskuddstørrelsen. Til korpsene anvendes en sats på ca kr 7-800 pr medlem i driftsstøtte. Forslaget vedrørende Bjølsen Strykeorkester er vurdert på bakgrunn av tidligere tilskudd og orkesterets spesielle musikalske profil. Forslaget innebærer en sats på kr 1 500 pr medlem.

Samtlige mottakere av tilskudd vil bli gjort kjent med bydelsutvalgets ønske om at tiltak i størst mulig grad bør være tilgjengelige for funksjonshemmede og at man, om mulig, gir en framføring eller lignende ved bydelens tjenestesteder, bydelsdager m.m.”

Økonomiske, organisatoriske og miljørelaterte konsekvenser:

Vedtaket er i følge budsjettet og har ingen organisatoriske konsekvenser

Forslag til vedtak:

Filos v/ Menigheten i Filadelfia gis et tilskudd på kr 10 000 til sin virksomhet for barn og unge

Askeladden, det lekende teater gis et tilskudd på kr 15 000 til årets teaterprosjekter

Bjølsen skoles musikkorps gis et tilskudd på kr 22 000 til undervisning, innkjøp av instrumenter og uniformer

Sagene skoles musikkorps gis et tilskudd på kr 20 000 til undervisning, innkjøp av instrumenter og uniformer

Lilleborg skoles musikkorps gis et tilskudd på kr 30 000 til undervisning, innkjøp av instrumenter og uniformer

Bjølse Strykeorkester gis et tilskudd på kr 36 000 til undervisning og drift av orkesteret

Skeid gis et tilskudd på kr 124 000 til sitt barne- og ungdomsarbeid

Sagene IF gis et tilskudd på kr 69 000 til sitt barne- og ungdomsarbeid

Bollywood Fest gis et tilskudd på kr 40 000 til festival på Kulturslottet Soria Moria

Freestyle IL gis et tilskudd på kr 5 000 til sitt barne- og ungdomsarbeid

Sagene Nærmiljøsent gis et tilskudd på kr 120 000 til frivillighetsarbeidet

Christiania Damekor gis et tilskudd på kr 9 000 til videre virksomhet

Fortellerhuset gis et tilskudd på kr 35 000 til festival på Trikkehallen

Sagene Janitsjarkorps gis et tilskudd på kr 22 000 til tilrettelegging i Sagene Festivitetshus

Fortidsminneforeningen Oslo/Akershus gis et tilskudd på kr 45 000 til publikumsrettede aktiviteter på Vøienvolden gård

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus gis et tilskudd på kr 10 000 til et natur og kulturkart, som sin del av et spleiselag. Utbetaling skjer når det er klart at prosjektet realiseres.

Vokalgruppa Closer gis et tilskudd på kr 2 500 til dekning av oppstartskostnader

Iladalen kirke v/ kontor gis et tilskudd på kr 12 000 til julearrangement / konsert i Iladalen kirke

Torshov menighet gis et tilskudd på kr 12 000 til sin kulturelle virksomhet

Følgende søknader avslås:

Søknaden fra **Foreningen Newen kultursenter, avd. idrett** avslås

Søknaden fra **Albatross** besvares med tilskuddet til Fortellerhuset

Administrasjonens øvrige tilskudd tas til orientering.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

Regneark med søkerliste / forslag til tilskudd for samtlige søkere

Kopi av annonse i Aften / Dagsavisen

Gjeldende retningslinjer for tilskudd til frivillig aktivitet

Kopi av søknader med søknadsbeløp > kr 20 000

Papirversjonen av vedlegget kan sees på følgende steder:

- hos Opplysningstjenesten på biblioteket i Sandaker Senter (lørdags- og kveldsåpent)
- i Bydelsadministrasjonen i Thv. Meyersgt. 7
- på Sagene samfunnshus
- i Nordea bank på Sagene
- i Torshov og Lilleborg kirker

Utrykte vedlegg:

Samtlige søknader ligger i arkiv / hos saksbehandler som utrykte vedlegg

BU-sak 06/20 TILSKUDD TIL FRIVILLIG ARBEID INNEN HELSE- OG SOSIALOMRÅDET 2006

Saksmappe:
05/1434

Saksbeh:
Gro Moldstad, 23 47 40 35

Dato: 07.03.2006
Arkivkode:
855

Saksgang

Utvalg	Møtedato
HELSE- OG SOSIALKOMITEEN	30.03.2006
BYDELSUTVALGET	06.04.2006

Sammendrag:

Saken omhandler tilskudd til frivillig aktivitet innen helse- og sosialområdet, i tråd med bydelsutvalgets budsjettvedtak 15.12.05.

Bakgrunn for saken:

Bydelsutvalget vedtok i sak 05/108 Bydelens samarbeid med de frivillige organisasjoner 15.12.2005: "Frivillighetsmidlene lyses ut i januar, med søknadsfrist 1. februar. Det fordeles frivillighetsmidler kun en gang pr år."

Føringer for tilskudd ble også vedtatt i budsjettbehandlingen, i tallbudsjettet og i verbalvedtakene V8, V10 og V13.

Administrasjonen vurderinger bygger på ovenstående, samt vedtatte retningslinjer, innsendte søknader og den informasjonen vi ellers har om søkerne.

Det er avsatt kr 120 000 til søknader fra organisasjoner som driver frivillig arbeid innen helse- og sosialområdet. Totalt er det innkommet 49 søknader, hvor 8 av disse vurderes som aktuelle innen for området til Helse- og sosialavdelingen.

Saksframstilling:

8 søknader ble vurdert som aktuelle innen for områdene til Helse- og sosialavdelingen. Samlet søknadssum er kr 194 700 foruten en søknad som ikke har oppgitt beløp i søknaden

Følgende søknader er vurdert:

1. Iladalen menighet søker om kr 10 000 til Hyggetreff, tilbudet er ment som et dagtilbud for pensjonister, men er også åpent for andre. Det foreslås at Iladalen menighet tildeles kr 5 000.
2. Mental Helse Sagene søker om kr 23 700 til deltakelse på idrettsfestival i sommer for 10 deltakere. De har 57 medlemmer og alle bor i bydelen. De arrangerer turer og aktiviteter. Forslaget er å tildele Mental Helse Sagene kr 20 000.

3. DUS – den uavhengige sosialrådgivningen søker om kr 5000 til drift av virksomheten. DUS har en del midler på konto. Vi oppfordrer dem derfor til å søke neste år, dersom det er behov for økonomisk støtte, og når det er avklart nærmere hvor de vil bli lokalisert.

4. De norske lenker søker om kr 90 000 til drift av virksomheten. De har 26 medlemmer og 15 støttemedlemmer, om lag 75% bor i bydelen. De norske lenker har over lengre tid mottatt frivillighetsmidler, og er avhengig av disse bevilgningene til sin drift. Det foreslås å tildele De norske lenker kr 50 000.

5 ADHD-foreningen Oslo og Akershus fylkeslag søker om kr 1000 til drift av virksomheten. Antall medlemmer som bor i bydelen er 6 voksne og 3 barn. Vi foreslår at ADHD-foreningen ikke får midler i år.

6. 9 gårdsstyrer i kommunale gårder på Sagene og Torshov søker om støtte til ruskenaksjon med påfølgende gårdsfest for barn og voksne. I de 9 gårdene er det til sammen ca 1000 leiligheter. Mange beboere vil derfor kunne nyte godt av midler til sosiale arrangement i bomiljøer som har lite midler til rådighet. I søknaden står det: *”Vi som bor i gårdene har en klar formening om at ryddige og pene gårdsrom virker positivt inn på menneskene som bor der...Det bor også mange barn i kommunale gårder som trenger å oppleve kontakt med naboer og gjennom dette oppleve at gården kan være et godt og trygt sted å bo. Sosiale sammenkomster kan også stimulere til kontakt mellom mennesker med ulike etnisk bakgrunn.”*

Det er første året at gårdsstyrene har gått sammen om å søke midler, og det foreslås å bevilge kr 20 000.

7. Avholdslaget Kontakt søker om kr 35 000 til drift av virksomheten. De arrangerer bl a faste bridgekvelder hvor torsdag i Bergensgt 1. De har 28 faste medlemmer og omlag 65% av dem bor i bydelen. Det foreslås å bevilge kr 15 000

De norske lenker og Avholdslaget Kontakt har en del felles mål for sine virksomheter. De har begge utgifter til husleie, og bydelen vil foreslå at de sammen ser på mulighetene for en samordning av virksomheten, f eks ved leie av felles lokaler. Hensikten ville være å redusere driftsutgiftene samlet sett.

8. Torshov menighet søker om kr 21 000 til diakonale og sosiale tiltak. De driver Pustehullet, en uformell og åpen møteplass, de arrangerer nyttårsmiddag og de har en besøkstjeneste. Forslaget er å bevilge Torshov menighet kr 10 000 til diakonale og sosiale tiltak.

	Søknadssum	Tildelt 2005	Forslag 2006
Iladalen menighet	10 000	10 000	5 000
Mentale Helse Sagene	23 700	20 000	20 000
DUS	5000	2000	0
De norske lenker	90 000	40 000	50 000
ADHD-foreningen	1000	800	0
9 gårdsstyrer	Uspesifisert	0	20 000
Avholdslaget Kontakt	35 000	15 000	15 000
Torshov menighet - diakonalt arbeid	21 000	8 000	10 000

Forslag til vedtak:

De er avsatt kr 120 000 til disposisjon og bydelsdirektørens forslag til fordeling er som følger:

1. **Iladalen menighet** tildeles kr 5 000 til hyggetreff i kirken.
2. **Mental Helse Sagene** tildeles kr 20.000 til deltakelse for medlemmer på Hove leir i sommer.
3. **De norske lenker** tildeles kr 50 000 til drift av virksomheten
4. **Ni gårdsstyrer** i kommunale gårder på Sagene og Torshov tildeles kr 20 000 til ruskenaksjoner med påfølgende gårdsfest for barn og voksne.
5. **Avholdslaget Kontakt** tildeles kr 15 000 til drift av virksomheten.
6. **Torshov menighet** tildeles kr 10 000 til drift av diakonale/sosiale tiltak.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:
Åtte søknader

BU-sak 06/21 EVALUERING AV BESTILLER/UTFØRERMODELL I PLEIE- OG OMSORG

Saksmappe:
06/142

Saksbeh:
Gro Moldstad, 23 47 40 35

Dato: 08.03.2006
Arkivkode:

Saksgang

Utvalg	Møtedato
HELSE- OG SOSIALKOMITEEN	23.02.2006
ARBEIDSUTVALGET	04.04.2006
BYDELSUTVALGET	06.04.2006

Sammendrag:

Bestiller/utførermodellen ble innført i Bydel Sagene innenfor pleie- og omsorgssektoren i januar 2004. Det redegjøres i denne saken for resultat av en undersøkelse foretatt sommeren 2005 i helse- og sosialavdelingen, og for hva som er igangsatt av endringer med bakgrunn av disse resultatene. Konklusjonen er at Søknadskontoret for tjenester til eldre og funksjonshemmede har funnet sin posisjon i bydelen. Tatt i betraktning den korte tiden denne organiseringen har fungert, har mye allerede funnet sin form.

De tillitsvalgte er blitt orientert fortløpende om undersøkelsen, og Medbestemmelsesutvalget behandlet saken 07.03.06 og fattet følgende vedtak:” Medbestemmelsesutvalget tar saken til orientering. Hovedtillitsvalgte Marte Rønbeck ba om en ny tilbakemelding i saken innen utgangen av 2007”.

Bakgrunn for saken:

Bestiller/utførermodellen ble innført i Bydel Sagene innenfor pleie- og omsorgssektoren i januar 2004 etter en omfattende omorganiseringsprosess i bydelen.

Hensikten med å innføre en slik modell var å skape klarere ansvarsforhold og en mer effektiv organisering, sikre kvaliteten og sikre ivaretagelse av befolkningens behov. Som begrunnelse for å skille bestiller og utfører stod det i Oslo kommunes budsjett for 2001: ” *Et klart skille mellom bestiller/utførerrollene vil gi et klarere ansvarsforhold samtidig som det vil skape en mer rasjonell offentlig sektor. Omstilling og endringskompetanse er avgjørende for å møte disse utfordringene.* ”

Modellen har nå vært i funksjon i over 2 år. For å få mer innsikt i hvordan denne modellen har utviklet seg og fungerer i bydelen, ble det foretatt en undersøkelse sommeren 2005. Det ble laget en spørreundersøkelse, og vi vil redegjøre for funnene i denne undersøkelsen, samt redegjøre for tiltak som er iverksatt for å tydeliggjøre modellen ytterligere.

Saksframstilling:

Alle fast ansatte med mer enn 50% stilling på Søknadskontoret, på korttidsavdelingene i bydelens sykehjem, og i hjemmetjenesten (inkludert de samlokaliserte boligene), fikk spørreskjemaet.

Spørreskjemaet ble utarbeidet av deler av helse- og sosialsjefens ledergruppe. Ved utformingen av skjemaene ble det tatt utgangspunkt i de temaene som en vurderte som mest relevante i forhold til hvordan man opplevde at modellen fungerte. Allerede i utformingen av spørreskjema ble det mange nyttige diskusjoner som førte til avklaringer og forslag til endringer og forbedringer.

Spørsmålene gjelder følgende tema:

- Samarbeid og kommunikasjon
- Vedtak og ansvarsfordeling
- Søknadskontorets kompetanse
- Utnyttelse av omsorgskjeden
- Brukernes rettsikkerhet og likebehandling
- Arbeidsmiljø

Vi sendte ut spørreskjemaet i juni 2005. Spørreskjema (vedlegg 1) inneholdt spørsmål hvor en skulle svare/krysse av på en skala fra 1 til 6, 1 er svært misfornøyd eller ”i liten grad”, og 6 er svært fornøyd eller ”i svært stor grad”. Det var også mulighet for å krysse av for ”vet ikke” (7).

Et eksempel fra spørreskjemaet:

5	Alt i alt, hvor fornøyd er du med samarbeidet?	Svært misfornøyd						Svært fornøyd		Vet ikke
		1	2	3	4	5	6			
										7

På spørreskjema var det også noen åpne spørsmål hvor det var muligheter for å komme med utfyllende kommentarer.

I alt ble 276 skjemaer sendt ut. Vi fikk tilbake 115 skjema fra hjemmetjenesten, 27 fra korttidsavdelingene, og 12 skjemaer fra Søknadskontoret.

Svarprosenten var:

Hjemmetjenesten: 56%

Søknadskontoret: 67%

Korttidsavdelingene: 54%

Totalt : 59%

Alle spørsmål var ikke like relevante for alle, og det er derfor på noen spørsmål en stor prosent som svarte vet ikke. Dette gjelder særlig hjemmehjelperne og de ansatte i de samlokaliserte boligene, hvor ikke alle har en direkte kontakt med Søknadskontoret.

Vi har laget et grovskille mellom svarene fra 1 til 3 og fra 4 til 6. Vi redegjør for ”vet ikke ” prosentandelen. Av de som har svart sier vi hvor stor prosent som svarte **3 og mindre** og **4 og mer**. For en mer detaljert fremstilling av dataene, se vedlegg 2. Alle svarene på skalaspørsmålene er gjengitt i tre tabeller i dette vedlegget.

Hovedfunn i spørreundersøkelsen

- Søknadskontoret var godt etablert og hadde funnet sin plass i bydelen. De ansatte i utførerenhetene var særlig fornøyd med Søknadskontorets saksbehandlingskompetanse.
- De ansatte hadde en stor grad av tillit til de faglige vurderingene som samarbeidspartnere i bydelen gjorde.
- De ansatte mente at brukernes klagemuligheter ble ivaretatt og at prioriteringene som ble gjort var riktige for brukerne.
- Det var fortsatt noe å hente på å avklare ansvarsfordelingen mellom bestiller og utførerenhetene.
- Det var et ønske om et tettere samarbeid mellom Søknadskontoret og hjemmetjenesten, bl a i form av flere møter
- Innen ett område hadde modellen ikke satt seg helt enda, og det gjaldt psykisk helsearbeid. Det har vært noe motstand blant de psykiatriske sykepleierne i forhold til å godta bestiller/utførermodellen.
- På spørsmål om arbeidsmiljø og hvor fornøyd en er med jobben, var svarene svært positive. Det var en stor grad av samhold innad i de ulike avdelingene. Mange opplevde at de kunne påvirke hvilke oppgaver de skulle gjøre, og at de ble hørt når de hadde forslag og ideer.

Samarbeid og kommunikasjon

På spørsmålene: "Hvor fornøyd er du med samarbeidet mellom Søknadskontoret og utførerenhetene når det gjelder telefonkontakt og bruk av mail" svarer 60% av de som har svart i hjemmetjenesten og på korttidsavdelingene 4 og mer. De ansatte på Søknadskontoret er i enda større grad fornøyd når det gjelder telefonkontakt og bruk av mail.

På spørsmål når det gjelder møter, er det mindre tilfredshet.

Spørsmål 3 Hvor fornøyd er du med samarbeidet mellom Søknadskontoret og utførerenhetene når det gjelder møter, innhold og hyppighet:

	3 og mindre	4 og mer
I hjemmetjenesten er svarene:	76%	24%
Søknadskontoret	56%	44%

"Vet ikke": hjemmetjenesten: 51%, og søknadskontoret: 25%

Spørsmål 4 angående antall samarbeidspartnere å forholde seg til, er Søknadskontoret veldig fornøyd, på korttidsavdelingene svarer 62% 4 og mer, mens i hjemmetjenesten er det 46 % som svarer 4 og mer.

Spørsmål 5 Hvor fornøyd er du med samarbeidet alt i alt:

	3 og mindre	4 og mer
I hjemmetjenesten er svarene:	43%	57%
På korttidsavdelingene er svarene:	44%	56%
Søknadskontoret	8%	92%

"Vet ikke": hjemmetjenesten 22%, korttidsavd: 15%, søknadskontoret: 0%

Brignall og Modell (2000) deler bestiller- utfører organisering inn i to fortolkninger, de "myke" og de "harde". Skillet mellom disse to, dreier seg i stor grad om hvordan relasjonen mellom bestiller og utfører organiseres. Den myke fortolkningen innebærer mindre formell organisering av relasjonen og løpende kontakt med uformelle møtepunkter for justering av bestillinger, enn den harde. I den harde modellen vil det ikke være en løpende kontakt mellom bestiller og utførerenhetene, og det vil være en sosial distanse.

Det er viktig og nødvendig med en lokal tilpassing som tar hensyn til antall ansatte og antall brukere. I mindre organisasjoner er det lettere å etablere myke praksiser. Svarene som er gitt på de åpne spørsmålene kan tyde på at det fortsatt er et ønske om en mykere praksis, og et tettere samarbeid. Imidlertid kan innføring av brukervalg føre til at dette ikke like lett lar seg gjennomføre, fordi de ulike aktørene på markedet skal behandles likt av Søknadskontoret.

På de åpne spørsmålene er det flere som kommer med forslag til hvordan samarbeidet kan bli bedre:

- *"Søknadskontoret kan bli flinkere til å kontakte direkte/melde brukere før vedtak kommer hvis det er noe de ønsker å formidle ang. bruker."*
- *"Nødvendig med felles arena søknadskontor og hjemmetjenesten, for å sikre kvalitet og forsvarlig pleie. Stor svakhet ved hastedtak og lignende hvor "maskinell" kommunikasjon ikke sikrer tjenesten godt nok, i saker det ikke bør/kan skje svikt i oppfølging av vedtak."*
- *"for at hjemmetjenesten skal kunne yte forsvarlig pleie ser jeg det som nødvendig med faset samarbeidsmøter for å diskutere saker og rutiner. Vi er avhengig av godt samarbeid fordi jobbene våre henger sammen og da må vi også kjenne hverandre."*
- *"Klarere retningslinjer på hva som er saksbehandler sin jobb og hva som er koordinerende sykepleier sin"*
- *"Større fleksibilitet/tettere samarbeid ved alle typer utskrivninger. Viktig med kontakt på et tidlig tidspunkt."*
- *"Prioriteringer som gjøres av vedtak er riktig ut fra lovverk, men burde vært bedre samarbeid med utførerenhet i forhold til tilgjengelige ressurser. Her er utviklingsmuligheter med tettere dialog."*

For å beskrive litt av hvordan hverdagen kunne oppleves når det gjelder å samarbeide tar vi med dette svaret fra en på Søknadskontoret: *"Er meget fornøyd med samarbeidet, problemet ligger i det å få tak i personalet på hjemmetjenesten. Koordinerende sykepleier er mye ute i pleie, og det er derfor vanskelig å få snakket med de. Som oftest har de også så stressende dag at de ikke alltid har tid til å lese og svare på mail. Vi er mye rundt vi på søknadskontoret og derfor blir det ofte for vanskelig å få tak i hverandre. I forhold til møter, så begynner vi snart med hyppigere møter og det blir bra."*

Spørsmål 9 Hvor fornøyd er du med melderutiner ved endrede behov

	3 og mindre	4 og mer
I hjemmetjenesten er svarene:	48%	52%
På korttidsavdelingene er svarene	36%	64%

På spørsmål 10: ”Hvor fornøyd er du med melderutiner ved ut/innskriving av tjenestene?” svarer noe over halvparten av de ansatte, både i hjemmetjenesten og på korttidsavdelingen, 4 og mer.

Spørsmål 9 og 10 omhandler to kritisk momenter i en prosess hvor samarbeidet er spesielt viktig; når behov endrer seg og når tjenestetilbudet blir endret. På disse spørsmålene svarte litt over 50% 4 og mer. Når det gjelder spørsmål 10 kan vi forvente at etableringen av innsatsteamet vil kunne skape en større grad av fornøydhet med melderutiner ved ut/innskriving av tjenester.

Spørsmål 11 Hvor fornøyd er du med kartlegging av arbeidsmiljø i nye brukeres hjem

	3 og mindre	4 og mer
I hjemmetjenesten er svarene	67%	33%

Vet ikke: 40%

Søknadskontoret har ansvaret for vurderingen av arbeidsmiljøet i nye brukeres hjem, mens hjemmetjenesten har ansvaret for de brukerne som allerede har tjenester. Selv om vi i spørsmål 11 spurte om vurdering i nye brukeres hjem, tror vi at de som svarte på dette spørsmålet kanskje ikke hadde dette skillet helt klart for seg, og svarte i forhold til begge typer kartlegging.

En i hjemmetjenesten svarte slik på et åpent spørsmål:

- *”Er spesielt misfornøyd med muligheten for å forbedre arbeidsmiljøet i brukernes hjem. Noen hjem er slik innredet at det blir unødvendig fysisk belastende å jobbe der. Når vi tar dette opp på rapport, blir vi møtt med forståelse, men lite/ingenting blir gjort.”*

Et viktig forhold når det gjelder samarbeid mellom bestiller og utførerenhetene er hvordan dokumentasjonen i Gericafungerer. Dette vil uavhengig av hvilke modell som gjelder, være vesentlig for samarbeidet. De ulike tjenestestedene har ulike oppfatninger av hvor gode de andre er til å dokumentere. De ansatte på korttidsavdelingene kunne tenke seg en noe bedre dokumentasjon fra hjemmetjenesten, og det er gjensidig, dvs at hjemmetjenesten ikke er helt fornøyd med sykehjemmenes dokumentasjon. De ansatte på Søknadskontoret er av den oppfatningen at sykehjemmene er bedre til å dokumentere enn hjemmetjenesten. Både hjemmetjenesten og korttidsavdelingene er fornøyd med Søknadskontorets dokumentasjon.

Tatt i betraktning at innføring av bestiller/utførermodellen har krevd en stor omorganisering, tolker vi svarene på spørsmålene i bolk A som positive.

Vedtak og ansvarsfordeling

Svar fra både utførere og bestillere:

	3 og mindre	4 og mer
15. I hvilken grad kjenner du til vedtakenes innhold:	15%	85%
16. I hvilken grad er det samsvar mellom vedtak og det tjenesteutøverne faktisk gjør:	30%	70%
17. I hvilken grad har du tillit til de faglige vurderingene dine samarbeidspartnere i bydelen gjør:	22%	78%
18. I hvilken grad fungerer ansvarsfordelingen mellom bestiller og utfører:	30%	70%

"vet ikke": spr15: 11%, spr 16: 16%, spr 17: 11%, spr 18: 20%

Mange kjente vedtakenes innhold og hadde den oppfatningen at det var samsvar mellom vedtakene og det som faktisk gjøres. Vedtakene var imidlertid ikke så detaljerte som det er nå, det var bl a ikke en tidsangivelse på de ulike gjøremålene. Det var derfor lettere å følge dem og oppleve at det var et samsvar mellom vedtakene og det som faktisk ble gjort.

Det var stor grad av tillit til hverandre faglige kompetanse når 78% svarte 4 og mer. Dette samsvarer med tilsvarende undersøkelser blant ansatte tidligere, hvor også resultatet er positivt når en skal beskrive de nære samarbeidspartneres innsats. I hvilke grad de som har svart har tenkt utover sin egen avdeling og sine nærmeste samarbeidspartnere er imidlertid usikkert.

Det var noen mer å hente på å avklare ansvarsfordeling mellom bestiller og utfører, selv om 70% svarte 4 og mer. Det bør betraktes som bra siden organiseringen bare hadde vært gjeldende i 1½ år da undersøkelsen ble foretatt.

Søknadskontorets kompetanse

20 Hvor fornøyd er du med søknadskontorets kompetanse når det gjelder saksbehandling:

	3 og mindre	4 og mer
I hjemmetjenesten er svarene:	30%	70%
På korttidsavdelingene er svarene:	38%	62%

"vet ikke": hjemmetjenesten: 38%, korttidsavd.:11%

På spørsmålet: "Hvor fornøyd er du med søknadskontorets kompetanse når det gjelder vurdering av brukernes behov?" svarte halvparten 4 og mer av de ansatte i hjemmetjenesten og på korttidsavdelingene.

22 Hvor fornøyd er du med søknadskontorets kompetanse når det gjelder vurderinger av behov hos brukere med psykiske lidelser?

	3 og mindre	4 og mer
--	-------------	----------

I hjemmetjenesten er svarene:	70%	30%
På korttidsavdelingene er svarene:	78%	28%

”vet ikke”: hjemmetjenesten: 47%, korttidsavd.: 34%

Noen eksempler på svar som ble gitt i de åpne spørsmålene angående kompetanse innen psykisk helsearbeid:

”Avklaring av rollefordeling mellom psyk. spl og søknadskontoret. Hvem gjør hva- ansvarsfordeling”

”Det bør være mer kompetanse på psykiatri knyttet til søknadskontoret. Vi får stadig dårligere/ynge brukere og det er viktig at det gjøres gode vurderinger og godt forarbeid i alle ledd. Uklar ansvarsfordeling mellom bestillere og utførere når det gjelder psykiatrien.”

”Jeg mener at bestiller/utførermodellen ikke er egnet i forhold til psyk.spl”

”Fra Søknadskontoret: Vi mangler en psykiatrisk sykepleier, det blir helt feil å måtte bruke hjemmetjenestens psykiatrisk sykepleier på vurderinger, dette er jo også i strid med bestiller/utfører modellen”

23 Søknadskontorets kompetanse når det gjelder faglig innhold i tjenesten de fatter vedtak om:

	3 og mindre	4 og mer
Hjemmetjenestens sine svar	50%	50%
korttidsavdelingene	34%	66%

”vet ikke” hjemmetjenesten: 36%, korttidsavd: 12%

24 Søknadskontorets kompetanse når det gjelder samarbeid.

	3 og mindre	4 og mer
Hjemmetjenestens sine svar	40%	60%
Korttidsavdelingene	34%	66%

”vet ikke” hjemmetjenesten: 36%, korttidsavd: 4%

Det er av stor betydning for at modellen skal fungerer godt, at tilliten er god mellom bestillerne og utførerne. Tillit innebærer bl a at utøverne har tro på de vurderingene som foretas og den kompetansen Søknadskontoret har.

Ser en bort fra svarene angående psykisk helsearbeid, var det gjennomgående tilfredshet med Søknadskontorets kompetanse. Særlig var ansatte i utførerleddet fornøyd med saksbehandlingskompetansen hos bestillerne. De ansatte på korttidsavdelingene var noe mer fornøyd med kompetansen hos bestillerne enn hjemmetjenestens ansatte. Det kan bemerkes at en forholdsvis stor andel i hjemmetjenesten svarte ”vet ikke” på spørsmålene i denne bolken, dvs at en god del av de ansatte ikke har en direkte erfaring med Søknadskontoret i sitt daglige arbeid.

Søknadskontoret fatter en del av sine vedtak når brukerne er på sykehus. Hva behovet blir når personen kommer hjem vil ikke alltid være like lett å forutsi. I tolkningen av svarene fra denne bolken bør en vurdere om de ansatte i hjemmetjenesten ikke bare svarte på hva de mener om kompetansen hos de ansatte på Søknadskontoret, men også svarte i forhold til erfaringer de har hatt med vedtak som de opplevde ikke helt stemte med behovet når de møtte brukeren.

Utnyttelse av omsorgskjeden

I hvilken grad

	3 og mindre	4 og mer
26....er du kjent med bydelens tjenestetilbud til eldre og funksjonshemma?	17%	83%
27..... utnyttes hele omsorgskjeden?	27%	63%
28..... rapporterer du endrede behov?	11%	89%
29... vurderer du samsvar mellom antall vedtak og tilgjengelige ressurser/tiden til disposisjon?	34%	66%

"vet ikke" spr 26: 6% ,spr 27:34%, spr 28:17%, spr 29:34%

Vi la ved spørreskjema en liten skjematisk fremstilling av hva omsorgskjeden innebærer. Det gjorde vi for at det skulle være lettere for de ansatte å svar på spørsmål 27. Metodisk var vi opptatt av at undersøkelsen skulle være enkel å svare på, og at språket eller ulike begreper ikke skulle ekskludere noen fra å kunne svare.

Det er et forbedringspotensial når det gjelder å utnytte hele omsorgsskjeden. Mange rapporterer endrede behov, og det kan bety at det ikke brukes for mye ressurser i forhold til hva som er behovet hos brukerne, og det kan også bety at de ansatte er engasjert og melder fra når forhold endrer seg. Det blir av større og større betydning fremover at endrede behov rapporteres, nå når fritt brukervalg skal innføres og arbeidslister skal brukes.

Brukernes rettsikkerhet og likebehandling

I hvilken grad vurderer du at	3 og mindre	4 og mer
30 brukernes klagemuligheter ivaretas?	30%	70%
31 prioriteringene som gjøres er riktige for brukerne?	28%	72%

"Vet ikke" spr 30:17% , spr 31: 16%

Et viktig argument for å innføre bestiller/utførerorganisering var nettopp at brukernes rettsikkerhet skulle ivaretas bedre og at det skulle bli en større grad av likebehandling. Svarene de ansatte har gitt kan tyde på at dette er noe som også oppleves av de som til daglige forhold seg til brukerne. Spørsmålene er ikke stilt slik at vi hentyder til om det har vært noen endring ved innføring av bestiller/utførermodellen, men bare i forhold til hvordan det oppleves nå. På disse spørsmålene er det få som har svart "vet ikke". Svarene kan også tolkes slik at Søknadskontorets rolle i forhold til å ivareta rettsikkerhet og likebehandling, er klar og tydelig.

F Arbeidsmiljø

I denne bolken presenteres svarene i tre tabeller, med utgangspunkt i hvor de ansatte arbeider.

Svarene til de ansatte i hjemmetjenesten:

Hvor fornøyd er du med	3 og mindre	4 og mer
33 samholdet innad i avdelingen?	10%	90%
34 hvordan arbeidsmiljøet tilrettelegges på arbeidsplassen?	35%	65%
35 hvordan du kan påvirke hvilke oppgaver du skal gjøre?	20%	80%
36 hvordan du blir hørt når du har forslag og ideer?	25%	75%
37 jobben, alt i alt?	18%	82%

Svarene til de ansatte på kortidsavdelingene:

Hvor fornøyd er du med	3 og mindre	4 og mer
33 samholdet innad i avdelingen?	10%	90%
34 hvordan arbeidsmiljøet tilrettelegges på arbeidsplassen?	22%	78%
35 hvordan du kan påvirke hvilke oppgaver du skal gjøre?	8%	92%
36 hvordan du blir hørt når du har forslag og ideer?	15%	85%
37 jobben, alt i alt?	10%	90%

Svarene til de ansatte på Søknadskontoret:

Hvor fornøyd er du med	3 og mindre	4 og mer
33 samholdet innad i avdelingen?	0%	100%
34 hvordan arbeidsmiljøet tilrettelegges på arbeidsplassen?	18%	82%
35 hvordan du kan påvirke hvilke oppgaver du skal gjøre?	10%	90%
36 hvordan du blir hørt når du har forslag og ideer?	10%	90%
37 jobben, alt i alt?	10%	90%

Samlet sett i denne bolken om arbeidsmiljø er det en stor prosent som svarte 4 og mer. Svært mange svarte at de er ”fornøyd med jobben alt i alt”. På spørsmål 34 i hjemmetjenesten er det imidlertid en noe større andel som svarte 3 og mindre. Det har vært en del fokus på tilrettelegging av arbeidsmiljøet i brukernes hjem, og sett i forhold til svarene som er gitt på spørsmål 11, er denne svarprosenten kanskje å forvente. Det er spesielt å bemerke at svarene som ble gitt, viser slik at de ansatte opplever stor grad av medvirkning i arbeidssituasjonen.

Dette har skjedd etter at undersøkelsen ble foretatt

Funnene fra denne undersøkelsen har vært presentert på ulike møter og i ulike fora, og er blitt brukt i Helse- og sosialavdelingens arbeid med å videreutvikle bestiller/utførermodellen. Svarene som ble gitt i de åpne spørsmålene er lest av mange, og har gitt innspill til nye tiltak og ny forståelse av hvordan modellen fungerer.

Følgende tiltak er iverksatt:

- Hyppigere og faste møter mellom Søknadskontoret og hjemmetjenesten, saksbehandlerne er bl a med på tverrfaglige møter i avdelingene.

- Saksbehandlere har fått sine mer avgrensa distrikt, organiseringen er innført for å legge til rette for et lettere samarbeid, færre saksbehandlere å forholde seg til for hjemmetjenesten
- Søknadskontoret prioriterer høyere arbeidet med kartlegging av arbeidsmiljø i nye brukeres hjem, og hjemmetjenesten vurderer fortløpende arbeidsmiljøet hos personer som allerede mottar tjenester og hvor arbeidssituasjonen er en utfordring.
- Det er opprettet en arbeidsgruppe som skal utarbeide forslag til rutine om samarbeid mellom psykiatriske sykepleiere i hjemmetjenesten og Søknadskontoret, inkluderte felles vurderingsbesøk og samarbeidsrutiner på tvers av distriktene i hjemmetjenesten.
- Søknadskontoret har i januar 2006 utarbeidet nye rutiner for samarbeidet med hjemmetjenesten.

Konklusjon

Innføringen av bestiller/utførermodeellen har krevd store endringer i pleie- og omsorgssektoren. Resultatene fra denne undersøkelsen viser at Søknadskontoret har funnet sin posisjon i bydelen og at implementeringen av modellen er godt i gang. Erfaringsmessig vet vi fra andre kommuner og bydeler at det tar lang tid før en slik omorganisering er på plass, ofte vil det ta 2 til 3 år før alle rutiner og samarbeidsformer er fullt etablert.

Forslag til vedtak:

Bydelsutvalget tar rapporten til orientering

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

Vedlegg 1: spørreskjema

Vedlegg 2: Tre tabeller med alle svarene på skalaspørsmålene

Spørreskjema om bestiller/utførermodellen i pleie- og omsorg

Bydel Sagene

Dette skjemaet gis til alle fast ansatte med mer enn 50% stilling som arbeider i hjemmetjenesten, på Søknadskontoret og på korttidsavdelinger i sykehjemmene.

Alle skal svare på skjemaet og sende det i returkonvolutt som følger vedlagt så fort som mulig og senest innen fristen 22 juni.

Kryss av hvor du jobber:

hjemmetjenesten	
korttidsavdeling på sykehjem	
Søknadskontoret	

Kryss av hvilke stilling/verv du har:

leder/daglig leder	
saksbehandler på Søknadskontoret	
hjemmehjelper	
sykepleier/vernepleier	
hjelpepleier/omsorgsarbeider	
fysioterapeut/ergoterapeut	
tillitsvalgt/verneombud	
FKU-leder/koordinerende miljøterap.	
annet	

Nedenfor har vi satt opp en del spørsmål om bestiller/utførermodellen. Du skal foreta en rangering på **en skala fra 1 til 6**, der 1 er svært misfornøyd og 6 er svært fornøyd. Sett kryss i den ruta du mener stemmer best med din oppfatning.

Dersom du ikke vet hva du mener om et spørsmål eller om spørsmålet ikke er relevant for deg, har du muligheten for å krysse av på *Vet ikke*.

For noen er det lettere å svar på alle spørsmålene enn for andre, f eks noen har mer kontakt med Søknadskontoret enn andre. Det er allikevel viktig at du svarer på de spørsmålene som du kan.

Noen spørsmål er åpne, og der kan du skriver mer utfyllende om f eks hva du mener kan bli bedre i forhold til hvordan bestiller/utfører modellen fungerer i dag.

Svarene vil bli behandlet konfidensielt.

A. Samarbeid og kommunikasjon

Spørsmålene her dreier seg om du er fornøyd med samarbeidet mellom bestiller og utfører.

Hvor fornøyd er du med samarbeidet mellom Søknadskontoret og utførerenhetene når det gjelder:		Svært misfornøyd						Svært fornøyd	Vet ikke
1	telefonkontakt?	1	2	3	4	5	6		7
2	bruk av mail?	1	2	3	4	5	6		7
3	møter, innhold og hyppighet	1	2	3	4	5	6		7
4	antall samarbeidspartnere å forholde seg til?	1	2	3	4	5	6		7

5	Alt i alt, hvor fornøyd er du med samarbeidet?	Svært misfornøyd						Svært fornøyd	Vet ikke
		1	2	3	4	5	6		7

Har du forslag til forbedringer/ser du utviklingsmuligheter når det gjelder samarbeidet?

6

		Svært misfornøyd						Svært fornøyd	Vet ikke
7	Hvor fornøyd er du med samarbeidet mellom sykehjemmene og hjemmetjenesten?	1	2	3	4	5	6		7

Har du forslag til forbedringer/ utvikling når det gjelder samarbeidet mellom sykehjemmene og hjemmetjenesten?

8

Hvor fornøyd er du med.....		Svært misfornøyd						Svært fornøyd	Vet ikke
9	melderutinene ved endrede behov?	1	2	3	4	5	6		7

10	melderutinene ved ut/innskriving av tjenestene?	1	2	3	4	5	6	7
11	kartlegging av arbeidsmiljø i nye brukeres hjem?	1	2	3	4	5	6	7
12	Søknadskontorets dokumentasjon i Gerica?	1	2	3	4	5	6	7
13	hjemmetjenestens dokumentasjon i Gerica?	1	2	3	4	5	6	7
14	sykehjemmenes dokumentasjon i Gerica?	1	2	3	4	5	6	7

B. Vedtak og ansvarsfordeling

	I hvilken grad	Svært liten grad Svært stor grad						Vet ikke
15	kjenner du vedtakenes innhold?	1	2	3	4	5	6	7
16	er det samsvar mellom vedtak og det tjenesteutøveren faktisk gjør?	1	2	3	4	5	6	7
17	har du tillit til de faglige vurderingene dine samarbeidspartnere i bydelen gjør?	1	2	3	4	5	6	7
18	fungerer ansvarsfordelingen mellom bestiller og utfører?	1	2	3	4	5	6	7

C. Søknadskontorets kompetanse

	Hvor fornøyd er du med søknadskontorets..	Svært misfornøyd Svært fornøyd						Vet ikke
20	kompetanse når det gjelder saksbehandling?	1	2	3	4	5	6	7
21	kompetanse når det gjelder vurdering av brukernes behov?	1	2	3	4	5	6	7
22	kompetanse når det gjelder vurdering av behov hos brukere med psykiske lidelser?	1	2	3	4	5	6	7
23	kompetanse når det gjelder faglig innhold i tjenesten de fatter vedtak om?	1	2	3	4	5	6	7
24	kompetanse når det gjelder samarbeid?	1	2	3	4	5	6	7

Har du forslag til forbedring/ser du utviklingsmuligheter?

25	
----	--

D. Utnyttelse av omsorgskjeden, se vedlagt kopi av et skjema som viser omsorgskjeden, på s.5

	I hvilken grad.....	Svært liten grad						Svært stor grad	Vet ikke
26	er du kjent med bydelens tjenestetilbud til eldre og funksjonshemma?	1	2	3	4	5	6		7
27	utnyttes hele omsorgskjeden?	1	2	3	4	5	6		7
28	rapporterer du endrede behov?	1	2	3	4	5	6		7
29	vurderer du samsvar mellom antall vedtak og tilgjengelige ressurser/tiden til disposisjon?	1	2	3	4	5	6		7

E. Brukernes rettsikkerhet og likebehandling

	I hvilken grad vurderer du at.....	Svært liten grad						Svært stor grad	Vet ikke
30	- brukernes klagemuligheter ivaretas?	1	2	3	4	5	6		7
31	- prioriteringene som gjøres er riktige for brukerne?	1	2	3	4	5	6		7

Har du forslag til forbedringer/ ser du utviklingsmuligheter?

32	
----	--

--	--

F. Arbeidsmiljø

Hvor fornøyd er du med...		Svært misfornøyd						Svært fornøyd	Vet ikke
33	samholdet innad i avdelingen?	1	2	3	4	5	6		7
34	hvordan arbeidsmiljøet tilrettelegges på arbeidsplassen?	1	2	3	4	5	6		7
35	hvordan du kan påvirke hvilke oppgaver du skal gjøre?	1	2	3	4	5	6		7
36	hvordan du blir hørt når du har forslag og ideer?	1	2	3	4	5	6		7
37	jobben, alt i alt?	1	2	3	4	5	6		7

Tusen takk for hjelpen

Skjemaet returneres i vedlagt konvolutt til bydelsadministrasjonen ved Gro Moldstad

Saksmappe:
06/178**Saksbeh:**
Gro Moldstad, 23 47 40 35**Dato:** 09.03.2006
Arkivkode:**Saksgang**

Utvalg	Møtedato
ELDRERÅDET	29.03.2006
HELSE- OG SOSIALKOMITEEN	30.03.2006
BYDELSUTVALGET	06.04.2006

Saksframstilling:

Vedlagt følger rapport fra seniorveiledertjenesten for 2005. Sagene/Bjølsen eldresenter og Torshov eldresenter overtok i 2005 Oppsøkende tjeneste i Bydel Sagene, som ble videreført ved navnet Seniorveiledertjenesten. Tjenesten som tidligere ble utført av en ergoterapeut og en sykepleier fra bydelen, ble overført til bydelens to oppsøkende sosionomer ved de ovennevnte eldresentrene.

Forslag til vedtak:

Bydelsutvalget tar rapporten til orientering

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

Rapport fra seniorveiledertjenesten 2005

RAPPORT FRA SENIORVEILEDERTJENESTEN

2005

Innledning:

Sagene/ Bjølsen Eldresenter og Torshov eldresenter overtok i 2005 Oppsøkende tjeneste i Bydel Sagene, som vi etter anbefaling fra Byrådet og Bydel Sagene viderefører ved navnet *Seniorveiledertjenesten*. Tjenesten som tidligere ble utført av en ergoterapeut og sykepleier fra bydelen, ble overført til bydelens to oppsøkende sosionomer ved de ovennevnte eldresentrene. Sosionomene har fra før det daglige ansvaret for sine respektive oppsøkerstillinger. Også dette arbeidet medfører utstrakt bruk av hjemmebesøk, og legger beslag på en stor del av arbeidsdagen.

Formålet med den Oppsøkende tjenesten er som tidligere *å øke trygghet, formidle informasjon, forebygge ulykker, skader, helsesvikt og sosial isolasjon*. Vi har videreført det tidligere arbeidet slik at pr. 01.01.06 har så godt som alle personer over 75 år som ikke har mottatt hjemmetjeneste fra før, fått et tilbud om seniorveiledertjeneste.

Organisering av arbeidet:

Selv om bydelens to eldresentre fra 2006 er slått sammen, har vi oppsøkende sosionomer som tidligere, ansvaret for hvert vårt geografiske område. Sammen med behovet om å rekke over hele målgruppen i løpet av 2005, har vi derfor utført arbeidet alene i hvert vårt geografiske område. Men for å unngå for store forskjeller i utførelsen av arbeidet mellom oppsøkerne, har vi planlagt arbeidet sammen og gått på ett oppsøk sammen for å komme til enighet om en slags mal for det enkelte oppsøk. Vi har sendt ut identiske brev til de eldre, brukt de samme spørreskjemaene, hatt regelmessig kontakt med hverandre samt sluttført arbeidet for 2005 om en felles rapport. Vi har også valgt å presentere funnene og tallene fra de to eldresentrene felles for hele Bydelen, da dette har vært gjort av den Oppsøkende tjeneste i bydelen tidligere.

Videreføringen av den Oppsøkende tjeneste:

Sagene/ Bjølsen eldresenter og Torshov eldresenter fikk i mai 2005 de nødvendige lister som skulle til for å føre videre den Oppsøkende tjeneste til eldre over 75 år. Etter bydelens ønske gav vi tilbud om besøk til de som ikke hadde hjemmetjeneste fra før, dette gjaldt også brukere av eldresentrene.

Utsendelse av brev

Vi valgte å sende ut brevene der vi tilbød de eldre oppsøk, 1-2 uker før vi ønsket å komme på besøk. Vi sendte ut brev til de eldste først. Dette fordi vi antok at de eldste har større hjelpebehov enn de yngre. I brevet informerte vi om hvem vi er samt formålet

med seniorveiledertjenesten, og så foreslo vi et konkret tidspunkt for besøk. Dersom den enkelte ikke ønsket besøk, ble han/ hun oppfordret til å gi oss beskjed om dette.

Responsen på utsendelsen av brevene:

Vi sendte ut 154 brev med tilbud om seniorveiledning:

- * 54 tok imot oss på besøk
- * 61 gav tilbakemelding om at de ikke ønsket besøk
- * 16 hadde ukjent adresse- (brev i retur)
- * 12 var ikke hjemme når vi kom på besøk
- * 11: Annet

De som takket nei:

Den hyppigst nevnte årsaken til at de eldre ikke ønsket besøk var at de følte seg spreke og/ eller mente de klarte seg godt uten noen form for hjelp. Svært mange av disse gav allikevel klart uttrykk for at de syntes tilbudet om besøk var svært positivt, og at de ville kontakte det respektive eldresenter dersom de skulle få behov for hjelp senere. Noen (6 stk) oppga sykdom som årsak til at de ikke ønsket besøk, de hadde nettopp vært/ var på sykehus/ under rehabilitering, og sa de ev. heller skulle kontakte oppsøker seinere.

Omtrent 80 personer valgte ikke å ta i mot besøk. Blandt disse kan det være personer som kunne ha behov for hjelp fra hjelpeapparatet pr. i dag eller senere. Spørsmålet vi kan stille oss er om vi skal gi de et nytt tilbud om besøk f. eks om et års tid? Det positive er at de på grunn av brevet, og for en del av dem p.g.a den påfølgende telefonsamtalen, nå kjenner til vår eksistens og vet hvor de kan henvende seg ved behov. Dette kan illustreres ved en mann som først takket nei til besøk, men som kontaktet oppsøker 4. mnd senere da han hadde kommet opp i en vanskelig livssituasjon. Han kom til samtale, og det resulterte i at flere viktige tiltak ble igangsatt for ham.

De som ikke var hjemme når vi kom på besøk, fikk tilsendt et nytt brev med beskjed om at oppsøker hadde vært på besøk uten å treffe noen hjemme, og at den enkelte kunne ta kontakt med oppsøker dersom han/ hun ønsket besøk.

Hjemmebesøket og bruk av spørreskjemaet

De fleste satte pris på at vi kom. Selv om en betydelig del av besøket dreide seg om å kartlegge den enkelte gjennom spørreskjemaet, var vi også opptatt av at oppsøker og den som ble besøkt skulle kunne samtale på en naturlig måte. Dette for at den vi besøkte skulle få tillit til oss, og for at vi skulle få muligheten til å fange opp den enkeltes personlighet og individuelle behov. Ved å gjøre det på denne måten ble det lettere for oss å opplyse om bydelens tilbud, og gi råd og veiledning tilpasset den enkeltes behov.

Vi valgte å videreføre bruken av de spørreskjemaene som Oppsøkende tjeneste har brukt tidligere. Dvs at vi intervjuet den enkelte ang. mobilitet, bolig, ADL, det sosiale nettverk, helsesituasjon, bruk av medisiner, økonomi samt sikkerhet i eget hjem. I forhold til det sistnevnte sjekket vi om brannalarmen fungerte, om det skulle være behov

for hjelpemidler, eller påpeke eventuelle faremomenter i den enkelts leilighet som f. eks tepper som lett sklir eller dårlig belysning.

Resultatene fra spørreskjemaene:

Mobilitet:

Ingen av de 54 spurte oppga at de hadde problemer med å forflytte seg rundt i huset. Kun 4 sa at de ikke kunne forflytte seg inn og ut som de ville. 2 av de vi oppsøkte hadde TT- kort. 6 personer benyttet seg ikke av offentlig kommunikasjon. 4 av disse oppga fysiske problemer som årsak til dette og 1 oppga angst.

Bolig/ tekniske hjelpemidler:

Kun 2 personer svarte at boligen ikke var tilpasset og funksjonell for dem. De øvrige oppga at de var fornøyd med boligen. 6 personer ønsket tekniske hjelpemidler.

ADL:

Kun 4 personer oppga at de ikke klarte å lage varm mat, og heller ikke vaske og stelle klær. I 2 av tilfellene hadde de en samboer el. ektefelle som tok seg av dette. 3 hadde så store vansker med å klare disse oppgavene at de ønsket å søke om hjemmehjelp. De øvrige klarte alle ADL oppgavene selv.

Det sosiale nettverket:

38 personer hadde familie i nærheten. 27 oppga at de hadde venner i nærheten. 13 synes ikke de hadde tilstrekkelig kontakt med familie/ venner/ naboer.

3

Helse:

39 personer oppga at de var svært fornøyd/ ganske fornøyd med egen helse, til tross for at endel av de disse hadde en eller flere sykdommer/ plager. Utsagn som "har det bra alderen tatt i betraktning" og "er fornøyd med egen helse på tross av endel sykdom" kan illustrere dette. 11 svarte at de opplevde å ha en dårlig helsesituasjon. De aller fleste hadde hatt kontakt med lege en eller flere ganger i løpet av det siste året.

8 personer mente at matlysten var blitt mindre i løpet av de siste 6 mnd. Av disse sa 6 at de var gått ned 2 kg. eller mer i vekt.

32 svarte at de sover godt om natten. 17 sov ikke godt. 18 personer bruker noe å sove på.

35 svarte at de har lettere for å glemme nå enn tidligere. Eksempler på hva de glemte var: Navn, dato, leter etter ord, mister "tråden", kortidshukommelsen, forlegger ting og har vanskeligere med å orientere seg ute.

Økonomi:

De aller fleste oppga at de var selvhjulpne i forhold til økonomi. Av de som ikke var selvhjulpne, var det barna som i de fleste tilfeller hjalp dem, dvs at den eldre fikk hjelp til å få tatt ut penger av banken, få betalt regninger etc. Men en av de som trengte hjelp

til dette fikk hjelp av en yngre bekjent. Og en av de vi besøkte var avhengig av sosialhjelp for å klare seg.

Kommentarer til resultatene:

Det er viktig å merke seg at resultatene vi fikk fra hjemmebesøkene naturligvis ikke forteller den hele og fulle sannhet om den enkelte. For noen vil det være vanskelig å svare på flere personlige spørsmål fra en person de ikke kjenner fra før, spesielt hvis noe oppleves som vondt og vanskelig. På den annen side virket det som tidligere nevnt at de fleste vi besøkte, var svært positive til at vi kom på besøk. Og vi opplevde da også mange av de vi besøkte som tillitsfulle og åpne, og vi traff også mange eldre som åpent og ærlig fortalte om sine vanskeligheter.

Hovedinntrykket vi sitter igjen med etter denne oppsøksrunden er at de eldre over 75 år vi besøkte, overveiende fungerte bra i hverdagen. De fleste bodde i leiligheter med en bra standard, hadde stort sett bra pensjoner, og flertallet hadde familie i nærheten, og halvparten hadde venner i nærheten. 3 av de vi besøkte hadde også lyst til å begynne som frivillig på et av eldresentrene, og når denne rapporten skrives er en av de i full gang med frivillig innsats!

4

Svært mange hadde derimot en eller flere sykdommer, men på tross av dette virket flertallet av denne gruppen ganske fornøyd med egen helse. Mottoet om at "det viktigste er ikke hvordan du har det, men hvordan du tar det" ble fulgt av svært mange av de vi oppsøkte, og viser hvor viktig en positiv innstilling til egen alderdom er i forhold til trivsel.

På spørsmål om de hadde lettere for å glemme nå enn tidligere, svarte så mange som 35 bekreftende på dette. Flertallet av disse så nok dette som et ledd i aldringsprosessen. Etter gjennomført samtale var det imidlertid noen få som vi lurte på om faktisk kunne ha en demenssykdom. Noen av disse vil det være naturlig at vi kontakter igjen om et års tid. I mellomtiden kan vi søke råd og veiledning av hukommelse- og demensutredningsprosjektet i bydelen vår.

Såpass mange som 13 oppga at de ikke synes de hadde tilstrekkelig kontakt med familie/ venner/ naboer. Noen av disse følte seg direkte ensomme. Mangelen på kontakt med andre og/ eller ensomhet virker altså til å være et vesentlig problem blant endel av de vi besøkte. Nettverksjobbing, motivere til å starte opp på eldresenter, nærmiljøsentere eller tilby besøkstjenste, kan være mulige tiltak her.

8 personer oppga at matlysten hadde blitt mindre i løpet av det siste halve året, og 6 personer hadde også gått ned i vekt i samme periode. Dette er et tall man bør merke seg ettersom ernæring naturligvis er et svært sentralt område i den enkeltes liv. Hvorvidt det er en sammenheng her mellom de som savnet mer kontakt med andre/ og eller var ensomme, og mindre matlyst, har vi ikke undersøkt. Men andre undersøkelser påpeker at det er en slik sammenheng.

Å tilby matombringning og motivere til å starte opp på eldresenter eller nærmiljøsentere kan være mulige tiltak her.

Oppfølging:

Oppsøkene resulterte i at følgende konkrete tiltak ble iverksatt:

Vi søkte på trygghetsalarm for 8

Vi søkte etter tekniske hjelpemiddel for 6

Vi søkte på hjemmehjelp for 4

Vi søkte etter TT- kort for 3

Vi formidlet ønske om praktisk hjelp til (frivillig) altnuligmann for 2

Vi søkte på trygdebolig for 1

Vi hjalp til med å søke på parkeringsbevis for forflytningshemmede for 1

Tiltak som ble iverksatt totalt: 25

Om tiltakene

Som vi ser resulterte oppsøkene i endel konkrete tiltak. Trygghetsalarm og tekniske hjelpemidler var de tiltak som hyppigst ble etterspurt. Disse alene utgjorde over halvparten av de tiltakene som ble iverksatt totalt. Tiltakene må i høyeste grad kunne sies å bidra til målsettingen om å øke trygghet, forebygge ulykker, skader og helsesvikt.

Det er også verd å merke seg at de som etterspurte hjemmehjelp, klarte å handle mat, lage mat og stelle hus selv. P.g.a helseproblemer var dette imidlertid svært vanskelig å gjøre på egen hånd. Dette er personer som sannsynligvis ikke ville tatt kontakt med hjemmetjenesten selv, ettersom de ikke ville "være til bry". Dette viser noe av betydningen med å gjennomføre oppsøk.

Under halvparten av besøkene førte til konkrete tiltak for den enkelte. Vi mener likevel at alle besøkene var viktige med følgende begrunnelser: I samtalen, bl. annet ved gjennomgåelse av spørreskjemaet ble de orientert om diverse hjelpemidler i hjemmet som kunne være med å trygge hverdagen deres. Videre ble de orientert om aktivitetstilbud og hjelpetilbud utenfor hjemmet. De vet hvor og evt. hvem de kan ta kontakt dersom de skulle ha behov for det. Det sistnevnte punktet kan illustreres gjennom damen som takket nei til trygghetsalarm under oppsøket, men som kontaktet oss senere og ville søke på trygghetsalarm ettersom hun hadde falt.

Av de 54 vi besøkte var det 22 som svarte ja på spørsmål om de kunne tenke seg å ta imot et oppfølgingsbesøk fra oppsøker. Dette gir oss muligheter til å se om det er skjedd noen forandringer siden forrige besøk. Dersom livssituasjonen da har endret seg gir det oss en mulighet til å fange opp dette. Dessuten vil et eller flere oppfølgingsbesøk gjerne føre til at den enkelte får tillit til oppsøker, noe som igjen vil kunne medføre mer åpenhet med påfølgende tiltak som resultat.

Oppsummering:

Dersom vi skal oppsummere Seniorveiledertjenesten for 2005 kan det være naturlig å ta utgangspunkt i formålet med denne tjenesten. Den er som tidligere nevnt å "øke trygghet, formidle informasjon, forebygge ulykker, skader, helsesvikt og sosial isolasjon" Vi mener å ha oppfylt dette formålet helt konkret gjennom de tiltak vi har

iverksatt i etterkant av endel av besøkene. Som nevnt gjennom f. eks å søke på trygghetsalarm og hjelpemidler.

6

Vi mener også at den informasjonen, de rådene og den veiledningen vi har gitt under hjemmebesøkene har vært formålstjenelige. Dette vises jo blant annet ved at eldre vi har besøkt først takker nei til foreslåtte hjelpetilbud, for så å kontakte oss og be om hjelp når behovet melder seg.

Det faktum at 2/3 takket nei til oppsøk, gjør ikke verdien av Seniorveiledertjenesten noe mindre. Ved at vi får sendt ut et tilbud om besøk, blir den enkelte informert om at det finnes en Seniorveiledertjeneste. Det gjør at den enkelte vet at han/ hun kan kontakte oss dersom det skulle oppstå behov for å få informasjon om noe, eller det skulle foreligge et konkret hjelpebehov. Som vi har vist tidligere kontakter eldre oss senere selvom de takker nei til hjemmebesøk i første omgang.

Vi har så absolutt erfart at denne tjenesten har sin hensikt. Vi synes det også er spennende og givende å gjøre denne type arbeid, og vi ønsker å drive videre Seniorveiledertjenesten for 2006.

Oslo 16/2- 06

Trygve Martin Granli

for Bjørg Stenseth

Oppsøkende sosionom
Torshov eldresenter

Oppsøkende sosionom
Sagene/ Bjølsen eldresenter

**BU-sak 06/23 HØRING OM UTKAST TIL ENDRING I OSLO
KOMMUNESFORSKRIFT AV 07.05.2003 OM ÅPNINGSTIDER FOR
SERVERINGSSTEDER OG SALGS- OG SKJENKETIDER FOR
ALKOHOLHOLDIGE DRIKKER M.V.**

Saksmappe:
03/23

Saksbeh:
Frank Johan Gudevold, 23 47 40 42

Dato: 28.02.2006
Arkivkode:
944.1

Saksgang

Utvalg	Møtedato
BYDELSUTVIKLINGSKOMITEEN	29.03.2006
BYDELSUTVALGET	06.04.2006

Bakgrunn for saken:

Det vises til høringsutkast oversendt ved skriv av 16.02.2006 fra Byrådsavdeling for næring og kultur.

Høringsutkastet omhandler forslag til endring i åpningstider for deler av sentrumsområdet, innskrenket åpningstid og forbud mot skjenking i bakgårder med boliger, opphevelse av forbudet mot skjenking på valgdagen og utvidelse av hvilke typer forretninger som skal kunne få salgsbevilling.

Saksframstilling:

Høringsutkastet har vært forelagt bydelsoverlegen som bydelens medisinsk faglige rådgiver.

Bydelsoverlegen uttaler:

”Det vises til høring angående revisjon av Oslo kommunes forskrift om serverings- salgs- og skjenkebevilling (forskriftens navn foreslås samtidig endret til dette).

Bydelsoverlegen har tidligere avgitt kommentarer til endringer i forskriften av 07.05.2003.

Det foreliggende forslaget til revisjon av forskriften medfører endringer i åpningstider som i noen grad kan berøre serveringssteder i Bydel Sagene, og for de serveringssteder som berøres vil medføre en innskjerping av serveringstider utendørs. Det er ikke foreslått endringer med hensyn til generelle serveringstider inne og ute for serveringssteder i vårt område (utenfor sentrum). Endringene gjelder for serveringssteder med uteservering som vender mot bakgård (jf forskriftens definisjoner), hvor det foreslås maksimal åpningstid begrenset til tidsrommet kl 0900-1900. Ut fra helse- og miljøhensyn, og da særlig støy og sjenerende røyklukt, må dette anses som en fordel.

For øvrig inneholder forslaget visse endringer med hensyn til salg av alkohol på enkelte dager (som valgdagen) og endringer med hensyn til hvilke butikker som gis anledning til å selge alkohol. Generelt sett kan det påpekes at det foreligger en sammenheng mellom tilgjengelighet til alkohol og alkoholrelaterte problemer. De foreslåtte endringene anses som såvidt beskjedne at de neppe kan tillegges helsemessige konsekvenser.”

Bydelsdirektørens forslag til uttalelse bygger på bydelsoverlegens vurderinger.

Bydelsdirektøren tilrår Bydelsutvalget å avgi følgende uttalelse:

Forslag til vedtak:

Til høringsutkast til endring i Oslo kommunes forskrift av 07.05.2003 om åpningstider for serveringssteder og salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker m.v., oversendt bydelen til uttalelse ved skriv av 16.02.2006 fra Byrådsavdeling for næring og kultur, uttaler Bydelsutvalget:

”1. Åpnings- og skjenketid ute.

Bydelsutvalget har ingen kommentar til høringsutkastets forslag om endrede åpningstider for deler av sentrumsområdet, da forslagene ikke direkte berører Bydel Sagene.

2. Bakgårder.

Høringsutkastet omfatter et forslag om at uteservering i bakgårder med boliger skal holdes lukket i tidsrommet 19.00 – 09.00. Dessuten foreslås det å etablere skjenkeforbud i bakgårder med boliger.

Det dreier seg først og fremst om tiltak for å hindre at virksomheten medfører plager for beboere, men det er også lagt vekt på at reglene vil gjøre situasjonen mer forutsigbar både for beboere og næringsdrivende.

Byrådet foreslås gitt myndighet til å avgjøre etter en konkret og individuell vurdering hva som skal regnes som bakgård, mens bolignærhetkriteriet foreslås fastsatt direkte i forskriftsteksten: ”...hvor minst en boligenhet har vindu, dør eller balkong mot bakgården, eller hvor overnattingssted har minst ett soveromsvindu mot bakgården...”

Det skal kunne gjøres unntak fra åpningstids- og skjenkeforbudsbestemmelsene når samtlige berørte beboere (mht. åpningstid) /naboer (mht. skjenkeforbud), gårdeiere og drivere av overnattingssted gir samtykke til det.

Bydelsutvalget anser at etablering av utservering i bakgårder med boliger medfører betydelig fare for at beboere i omliggende boligenheter vil bli plaget av støy/røyklukt også på den side av boligenheten som ligger skjernet fra de tradisjonelle støy/forurensningskilder knyttet til trafikkert vei/gate. Helse- og miljøhensyn taler for restriktive regler. Bydelsutvalget anser følgelig både den foreslåtte begrensning i åpningstiden for utservering i bakgårder med boliger og det foreslåtte skjenkeforbudet i denne type lokaler som hensiktsmessig.

Definisjonen av bakgård med bolig er avgjørende for når de mer restriktive reglene kommer til anvendelse. Det er derfor viktig at definisjonen er detaljert og entydig. Bydelsutvalget anser bolignærhetsdefinisjonen som tilstrekkelig utførlig og innholdsmessig dekkende. Det hadde imidlertid vært ønskelig om også begrepet "bakgård" hadde vært gjenstand for en tilsvarende avgrensning og at definisjonen hadde vært gjengitt direkte i forskriften, slik at bare tvilstilfeller ville kreve en konkret og individuell vurdering.

Bydelsutvalget anser regelen om at det kan gjøres unntak både fra åpningstidsbestemmelsen og fra skjenkeforbudet dersom alle berørte beboere/naboer, gårdeiere og drivere av overnattingssteder gir skriftlig samtykke, som ikke helt uproblematisk. I utgangspunktet har det naturligvis lite for seg å opprettholde restriksjoner når alle som restriksjonene skal tilgodese ikke ser behov for dem. På den andre side reiser servering/skjenking bygd på samtykke fra berørte enkelte spørsmål som burde vært omhandlet mer utførlig. Det gjelder blant annet definisjonen av "beboer" (mht. åpningstid) og naboer (mht. skjenkeforbud) – er ulik betegnelse på den det kreves samtykke fra tilsiktet og hvem faller inn under begrepene (eier/husstand/enkeltperson over/under myndighetsalder)? Andre spørsmål er faren for utilbørlig press mot "gjenstridige" beboere og hvordan det skal forholdes med bevillingen dersom samtykke trekkes tilbake eller boligenhet overtas av ny(e) beboer(e) som ikke ønsker å samtykke.

3. Salgsbevilling for enkelte typer spesialforretninger

Høringsutkastet inneholder et forslag om å åpne for at salgsbevilling kan tildeles også andre typer forretninger enn dem som kan regnes som dagligvarehandel. Det foreslås konkret å føye til delikatessforretning eller spesialforretning for kjøtt og/eller fisk. Selv om det legges til grunn en sammenheng mellom alkoholtilgjengelighet og alkoholrelaterte problemer, anser Bydelsutvalget den foreslåtte utvidelse av typer mulige salgssteder som såpass beskjeden at den neppe vil ha vesentlig helsemessig betydning for befolkningen. Bydelsutvalget slutter seg derfor til forslaget.

4. Skjenking av alkoholholdig drikk på valgdagen.

Høringsutkastet omfatter forslag om å oppheve bestemmelsen i någjeldende forskrift om forbud mot skjenking av brennevin på valgdagen (valg og folkeavstemninger). Grunnen er at lovbestemmelse med samme innhold ble opphevet med virkning fra 01.07.2005. Det er tvilsomt om det fortsatt er hjemmel for å videreføre forbudet i kommunal forskrift.

Bydelutvalget anser at den helsemessige gevinst ved fortsatt forbud vil være svært beskjeden og kan for øvrig vanskelig se at opphevelse av skjenkeforbudet vil ha noen praktisk betydning for valgavviklingen. Bydelsutvalget slutter seg derfor til forslaget."

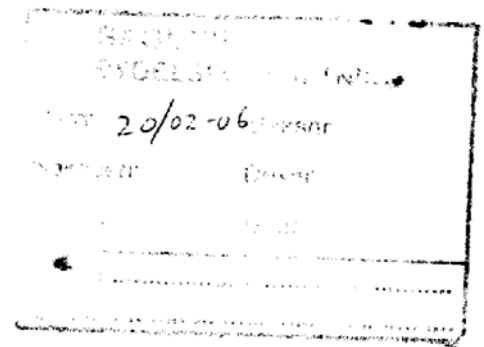
Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

Skriv av 16.02.2006 m/ vedlegg fra Byrådsavdeling for næring og kultur.

Oslo kommune
Byrådsavdeling for næring og kultur

Høringsinstansene

Dato: 16.02.2006

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

Saksbeh:

Arkivkode:

200505461-1

Hild Stokke, 23 46 16 22

944

**HØRING – REVISJON AV OSLO KOMMUNES ÅPNINGSTIDSFORSKRIFT AV
07.05.2003**

Byrådsavdeling for næring og kultur sender med dette ut forslag til endring av Oslo kommunes forskrift av 07.05.2003. Endringsforslagene gjelder åpningstidene i visse deler av sentrum, forbud mot skjenking i bakgårder med boliger, opphevelse av forbudet mot skjenking på valgdagen og lemping på kravet om fullgodt utvalg av dagligvarer for at enkelte typer spesialforretninger skal kunne få salgsbevilling.

Høringsfristen er satt til 31.03.2006. Svar bes også sendt som e-post på adresse hild.stokke@radhuset.oslo.kommune.no.

Med hilsen

Lasse Johannessen
Kommunaldirektør

Mary Moe
Seksjonssjef

Godkjent og ekspedert i papirform uten underskrift

Vedlegg: Oversikt over høringsinstansene
Høringsnotat
Gjeldende åpningstidsforskrift av 07.05.2003
Byrådssak 310/02 (hvor merknader til forskriften fremgår)

HØRINGSINSTANSER:

Bydelene

Brann- og redningsetaten

Helsevernetaten

Næringsetaten

Plan- og bygningsetaten

Rusmiddeletaten

Samferdselsetaten

Kommuneadvokaten

Akholkontrollutvalget

Oslo politidistrikt

Handelens ølsalgsråd

Næringsmiddelbedriftenes Landsforening (NBL)

Bryggeri- og mineralvannforeningen (BROM)

Handel og kontor i Norge, Region Øst

Oslo Handelsstands Forening

NHO Oslo og Akershus

Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon (HSH)

Bedriftsforbundet

Hotell- og restaurantarbeiderforbundet, avdeling 1 – Oslo

Oslo servitørforening

Reiselivsbedriftenes Landsforening (RBL)

Bedre Uteliv

Visit Oslo

Actis – rusfeltets samarbeidsorgan

HØRING OM UTKAST TIL ENDRING I OSLO KOMMUNES FORSKRIFT AV 07.05.2003 OM ÅPNINGSTIDER FOR SERVERINGSSTEDER OG SALGS- OG SKJENKETIDER FOR ALKOHOLHOLDIGE DRIKKER MV.

1. Hovedinnhold

Dette høringsnotatet inneholder forslag om å foreta endringer i enkelte bestemmelser i Oslo kommunes forskrift av 07.05.2003 om åpningstider for serveringssteder og salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker mv. (forskriften), samt forslag om tilleggsbestemmelser. Det gjelder følgende:

- Utvidelse av åpningstiden ute i en nærmere angitt del av sentrum,
- Innskrenket åpningstid og regel om at skjenkebevilling ikke gis til uteserveringer i bakgårder hvor bolig eller overnattingssted har vindu, dør eller balkong mot bakgården,
- Åpning for at enkelte typer spesialforretninger med et mer begrenset varesortiment skal kunne få salgsbevilling,
- Opphevelse av forbudet mot skjenking av brennevin på valgdagen.

I tillegg foreslås å fjerne enkelte bestemmelser som utelukkende gjengir bestemmelser i lov eller sentral forskrift. Dette gjelder forskriften §§ 4 a, 5 og 6. Det understrekes at dette kun gjøres for å unngå unødvendige gjentakelser av lovbestemte regler i den kommunale forskriften.

Ved seneste endring av alkoholloven og -forskriften ble begrepene "øl, vin og brennevin" erstattet med referanse til volumprosent. Enkelte av bestemmelsene i forskriften endres tilsvarende. Dette representerer ingen materielle endringer.

Forskriftens tittel anses ikke lenger å være dekkende, og den foreslås derfor endret til "Oslo kommunes forskrift om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger".

2. Bakgrunnen for forslaget

Etter at tobakkskadeloven ble endret og iverksatt sommeren 2004 slik at det ble forbudt å røyke inne på serveringsstedene, har antallet uteserveringer økt kraftig. Tidligere har så godt som alle uteserveringer holdt åpent bare i sommersesongen, mens man nå regner med at ca. 50 uteserveringer vil holde åpent året rundt. Den kommunale forskriften opererer med en forskjell på tre og en halv time mellom åpnings- og skjenketidene inne og ute for sentrumsområdet, og mange har uttrykt ønske om å kunne holde åpent lenger ute. Uteserveringer er blitt etablert i bakgårder, både i sentrum og i rene boligstrøk. Dette forslaget er et forsøk på å imøtekomme både næringsdrivendes ønske om lenger åpnings- og skjenketid i områder av byen som ikke er bebodd, og beboeres ønsker om å skjermes for støy fra uteserveringer i bakgårder.

Erfaringen med streng vurdering av dagligvareforretningers utvalg for å få kommunal salgsbevilling tilsier en viss oppmykning, slik at også enkelte typer spesialforretninger med et mer begrenset varesortiment skal kunne få bevilling.

Gjeldende forskrift forbyr skjenking av brennevin på valgdagen. Alkohollovens tilsvarende forbud er imidlertid opphevet. Kommunen har ikke adgang til å fastsette innskrenking i skjenketiden for hele dager, og forbudet må derfor oppheves.

3. Åpnings- og skjenketid ute

3.1 Gjeldende rett

I henhold til lov av 13. juni 1997 nr. 55 om serveringsvirksomhet (serveringsloven) § 15, 1. ledd, kan serveringssteder holde åpent fra kl. 06.00 til kl. 01.00 med mindre kommunen fastsetter annet i forskrift.

I henhold til lov av 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholloven) er det forbudt å skjenke all alkoholholdig drikk mellom kl. 03.00 og kl. 06.00. Verken loven eller forskrift til loven (alkoholforskriften) opererer med spesielle tidsbestemmelser for uteservering.

I henhold til den kommunale forskriften kan serveringssteder i sentrum holde åpent/skjenke til kl. 03.30/03.00 inne og kl. 24.00/23.30 ute. Utenfor sentrum i boligområder er normal åpnings- og skjenketid til kl. 01.00/00.30 inne og kl. 22.00/21.30 ute, mens steder utenfor sentrum og boligområde normalt kan holde åpent/skjenke til kl. 03.00/02.30 inne og kl. 24.00/23.30 ute.

3.2 Sentrumsbegrepet

Byrådssak 310/02 ligger til grunn for någjeldende forskrift. Denne saken inneholder i tillegg til forskriftsteksten også diverse retningslinjer, blant annet om hvordan sentrumsbegrepet skal tolkes. I henhold til byrådssak 310/02 foreligger det ikke klare grenser for hvor sentrum begynner og slutter, men tidligere geografiske avgrensninger fungerer godt som utgangspunkt ved vurderingen og gir klare holdepunkter for bruk av skjønn i forhold til den tidligere skarpt avgrensede "skjenkering". I byrådssaken ble nedre deler av Trondheimsveien opp til Lakkegata skole, Thorvald Meyers gate til og med Birkelunden, Grønland/Grønlandsleiret frem til Åkebergveien, Pilestredet frem til Dalsbergstien og Bygdøy Allé frem til Gabels gate foreslått innlemmet i sentrumsbegrepet. Senere har byrådet kommet til at også de øvrige gater som omkranser Birkelunden omfattes av det utvidede sentrumsbegrepet.

Det foreslås en ytterligere avgrensning i forhold til gjeldende kommunal forskrift, ved at det etableres egne åpnings- og skjenketider ute for indre del av sentrum, som foreslås å bestå av følgende områder:

- Karl Johans gate frem til Oslo sentralstasjon, samt Stortingsgaten, begge med tiliggende sidegater frem til gatekryss, inkludert Fridtjof Nansens plass, Kirkeristen, Stortorvet, Grensen frem til Lille Grensen, Arbeidergaten.
- Rådhusplassen, H. Heyerdahls gate, Tordenskiolds gate, Kjeld Stubs gate, Otto Sverdrups gate, Olav Vs gate, Klingenberggaten, Haakon VIIIs gate, Munkedamsveien fra Nationaltheatret stasjon til Cort Adelers gate, Ruseløkkveien fra Dronning Mauds gate til og med Nationaltheateret stasjon, samt Dronning Mauds gate.
- Akershusstranden frem til Normandie-plassen.

I dette området skal åpnings- og skjenketidene ute i utgangspunktet være tilsvarende som for inne. I gater hvor det erfaringsmessig kan oppstå problemer i form av støy og uro, vil man vurdere politiets uttalelser særlig nøye.

Vi foreslår for øvrig ingen generelle endringer i åpnings- og skjenketidene.

3.3 Forslag til ny forskriftstekst (Endringer/ny tekst i kursiv)

§ 1

a) I Sentrum

Serveringssteder i sentrum skal holde lukket inne mellom kl. 03.30 og kl. 06.00.

Uteserveringer i sentrum skal holdes lukket mellom kl. 24.00 og kl. 06.00.

For uteserveringssteder i indre del av sentrum gjelder likevel første punktum.

Byrådet avgjør etter en konkret, individuell vurdering om serveringsstedet befinner seg i sentrum, eventuelt i indre del av sentrum.

4. Bakgårder

I den senere tid har det blitt etablert eller søkt etablert uteserveringer i bakgårder over store deler av byen, både i sentrum og i rene boligstrøk, også hvor boliger har vinduer, dører og balkonger som vender mot bakgården. Dette har medført behov for å regulere slik virksomhet. Gjeldende regelverk inneholder ingen særskilte bestemmelser om slike uteserveringer. For å skape bedre forhold for nattesøvn, samt gjøre situasjonen for både beboere og næringsdrivende mer forutsigbar, foreslås å fastsette spesielle regler for uteserveringer i bakgårder.

Serveringsloven er en rettighetslov. Dette innebærer at søker har krav på serveringsbevilling når lovens vilkår er oppfylt, og at kommunen ikke har anledning til å avslå søknader om serveringsbevilling utelukkende med den begrunnelse at stedet ligger i en bakgård med boliger. Kommunen har imidlertid anledning til å regulere åpningstiden, og det foreslås en åpningstid fra kl. 09.00 til kl. 19.00 for bakgårder hvor det finnes minst en boligenhet som har vindu, dør eller balkong som vender mot bakgården, eller overnattingssted hvor minst ett soverom har vindu mot bakgården. Bestemmelsen hører naturlig hjemme i forskriften § 1.

Forslag til ny forskriftstekst:

§ 1

c)

Uteserveringer i bakgårder hvor minst en boligenhet har vindu, dør eller balkong mot bakgården, eller hvor overnattingssted har minst ett soveromsvindu mot bakgården, skal holde lukket mellom kl. 19.00 og kl. 09.00.

Byrådet avgjør etter en konkret og individuell vurdering hva som regnes som bakgård. Det kan gjøres unntak fra åpningstiden dersom samtlige berørte beboere, gårdeiere og drivere av overnattingssted gir skriftlig samtykke.

(Nåværende § 1 c - e blir ny § 1 d - f).

Alkoholloven er ikke på samme måte som serveringsloven en rettighetslov. Kommunen kan vedta at det ikke skal gis skjenkebevilling til denne type uteserveringer. Det foreslås å innarbeide bestemmelsen i forskriften § 4 b, hvor det allerede er fastslått at skjenkebevilling ikke skal gis for utøvelse ved gatekjøkken.

Det foreslås å kunne gjøre unntak både fra skjenkeforbudet og åpningstiden. Dette forutsetter imidlertid at samtlige berørte naboer og gårdeiere gir skriftlig samtykke. Der overnattingssted har soverom vendt mot bakgården, kreves også skriftlig samtykke fra den som driver overnattingsstedet.

Begrepet "bakgård" har ingen entydig definisjon. De typiske bakgårder – lukkede rom på bakkeplan, av varierende størrelse, og omkranset av bebyggelse - vil klart falle inn under begrepet, men her som ellers vil det forekomme grensetilfeller. Et utgangspunkt for vurderingen vil være om arealet ligger i det offentlige rom, eller er av mer privat karakter. Det er ikke en forutsetning at arealet ligger på bakkeplan, eller at eneste adkomst er gjennom serveringsstedet. Byrådet avgjør etter en konkret og individuell vurdering hvorvidt et sted er å anse som en bakgård eller lignende.

Forslag til ny forskriftstekst:

"§ 4

b) Unntak

Skjenkebevilling gis ikke for utøvelse ved gatekjøkken eller til uteservering i bakgård som nevnt i § 1 c).

Det kan likevel gis skjenkebevilling i bakgård dersom samtlige berørte naboer, gårdeiere og drivere av overnattingssteder samtykker."

5. Salgsbevilling til enkelte typer spesialforretninger

5.1 Gjeldende rett

Forskrift av 8. juni 2005 nr. 538 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften) fastsetter i § 3-4 at det ikke kan gis salgsbevilling for alkoholholdig drikk til bensinstasjon eller kiosk. Med "bensinstasjon" forstås utsalgssted som i det vesentlige selger bensin, olje og andre varer som er nødvendige for drift av eller vedlikehold av motor-kjøretøyer og motorbåter. Med "kiosk" forstås utvalg som i det vesentlige selger kioskvarer. Ut over dette fastsetter ikke alkoholloven eller -forskriften noe forbud mot å gi salgsbevilling til bestemte typer forretninger.

Den kommunale forskriften § 4 gir interne retningslinjer for behandlingen av søknader om salgs- og skjenkebevillinger. Salgsbevilling kan gis til dagligvareforretninger og rene øl- og mineralvannutsalg, herunder bryggeri- og importørutsalg. Ved behandling av en søknad om salgsbevilling skal det også tillegges vekt om salgsstedet er en dagligvareforretning, uten at det er definert nærmere i forskriften hva som legges i dette begrepet.

En dagligvareforretning er etter kommunens praksis en forretning som har et variert og tilstrekkelig utvalg slik at nærmiljøet kan få dekket sine behov for dagligvarer. I byrådssak 310/02 som ligger til grunn for forskriften fremgår at med uttrykket "dagligvareforretning" forstås en forretning som alle hverdager kan gi et tilfredsstillende og variert tilbud av dagligvarer til en gjennomsnittsfamilie. Det legges vekt på vareutvalgets bredde og dybde, dvs. at det er en tilfredsstillende mengde varer innenfor alle viktige varegrupper og at det finnes et minimum av valgmuligheter innen de forskjellige vareslagene. Videre legges det vekt på profileringen av butikken, om den fremstår som en dagligvareforretning, og på omsetningen ved stedet.

5.2 Endringsforslag

Det kan være hensiktsmessig og ønskelig at forskriften åpner opp for at salgsbevilling også kan tildeles andre typer forretninger enn de som faller inn under definisjonen av "dagligvare-

handel". Det foreslås å innlemme kjøttvareforretninger, fiskeforretninger og butikker som selger kombinasjoner av dette (delikatesseforretninger). Derimot foreslås det ikke å innlemme grønnsaksbutikker, bakerier, ostebutikker eller forretninger som selger ulike typer tørrvarer eller spesialvarer som oljer, pasta, kaffe, te osv.

Forslag til ny forskriftstekst:

§ 4 a, 2. ledd,

"Ved behandling av søknad om salgsbevilling skal det legges vekt på følgende forhold:

- om salgsstedet er en dagligvareforretning, *delikatesseforretning eller en spesialforretning for kjøtt og/eller fisk*, eller"

6. Skjenking av alkoholholdig drikk på valgdagen

Alkoholloven § 4-4, 6. ledd inneholdt tidligere forbud mot å skjenke brennevin på stemmedagen for stortingsvalg, fylkestingsvalg, kommunestyrevalg og folkeavstemning vedtatt ved lov. Dette forbudet ble opphevet ved lovendring av 14. desember 2004, i kraft 1. juli 2005. Den kommunale forskriften inneholder fremdeles dette forbudet, jf. § 2, 1. ledd 2. punktum. Da det er tvilsomt om kommunen har adgang til å opprettholde en slik bestemmelse, bør den oppheves, slik at forskriften på dette punkt kommer i overensstemmelse med loven.

7. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft umiddelbart etter kunngjøring i Norsk Lovtidend. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 07.05.2003 om åpningstider for serveringssteder og om salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker mv.

For de stedene som får innskrenket åpningstid etter den nye forskriften, vil bestemmelsen i serveringsloven § 15, 3. ledd sikre at innskrenkningen trer i kraft tre måneder etter forskriftens ikrafttredelse.

8. Forslag til ny tekst – hele forskriften

Oslo kommunes forskrift for serverings-, salgs- og skjenkebevillinger

§ 1 Åpningstider for serveringssteder

a) I sentrum

Serveringssteder i sentrum skal holde lukket inne mellom kl. 03.30 og kl. 06.00.

Uteserveringer i sentrum skal holdes lukket mellom kl. 24.00 og kl. 06.00.

For uteserveringer i indre del av sentrum gjelder likevel første punktum.

Byrådet avgjør etter en konkret, individuell vurdering om serveringsstedet befinner seg i sentrum, eventuelt i indre del av sentrum.

b) Utenfor sentrum

Serveringssteder i boligområder skal holde lukket inne mellom kl. 01.00 og kl. 06.00.

Uteserveringer i boligområder skal holde lukket mellom kl. 22.00 og kl. 06.00.

Serveringssteder utenfor boligområder skal holde lukket inne mellom kl. 03.00 og kl. 06.00.

Uteserveringer utenfor boligområder skal holde lukket mellom kl. 24.00 og kl. 06.00.

Byrådet avgjør etter en konkret og individuell vurdering om serveringsstedet befinner seg i eller utenfor boligområde.

c) Bakgårder

Uteserveringer i bakgårder hvor minst en boligenhet har vindu, dør eller balkong mot bakgården, eller hvor overnattingssted har minst ett soveromsvindu mot bakgården, skal holde lukket mellom kl. 19.00 og kl. 09.00.

Byrådet avgjør etter en konkret og individuell vurdering hva som regnes som bakgård. Det kan gjøres unntak fra åpningstiden dersom samtlige berørte beboere, gårdeiere og drivere av overnattingssted gir skriftlig samtykke.

d) Fjordcruiseskip

Fjordcruiseskip skal holde lukket mellom kl. 03.30 og kl. 06.00.

e) Særlige grunner

Når særlige grunner foreligger, kan det gjøres unntak fra åpningstidene i forhold til tidene fastsatt i a), b) og c).

f) Utvidet åpningstid for en enkelt bestemt anledning

Byrådet kan ved enkeltstående anledninger gi tillatelse til å lukke senere eller åpne tidligere enn til de tider som følger av a) - d).

§ 2. Skjenketid for alkoholholdig drikk

Skjenking av alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent kan ikke skje før kl. 08.00 på hverdager og ikke før kl. 12.00 på søn-/hellig- og høytidsdager. Skjenking av alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer kan ikke skje før kl. 13.00.

For øvrig skal skjenketiden for alkoholholdig drikk følge skjenkestedets åpningstid, dog slik at skjenkingen skal opphøre senest ½ time før stedet skal stenge, jf. § 1. Det kan ikke i noe tilfelle skjenkes alkoholholdige drikker lenger enn til kl. 03.00.

§ 3. Salgstiden for alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol

Salgs- og utleveringstiden for alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol følger utsalgsstedets åpningstid, dog slik at alkoholholdig drikk ikke kan selges eller utleveres mellom kl. 20.00 og kl. 09.00 på hverdager. På dager før søn- og helligdager, unntatt dagen før Kristi Himmelfartsdag, kan alkoholholdig drikk ikke selges og utleveres før kl. 09.00, og ikke etter kl. 18.00.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften kan alkoholholdig drikk ikke selges og utleveres senere enn kl. 15.00. Søn- og helligdager, valgdager, 1. og 17. mai er salg og utlevering av alkoholholdig drikk ikke tillatt.

§ 4 Behandling av søknader om salgs- og skjenkebevillinger

a) Generelle retningslinjer

Ved behandling av søknad om skjenkebevilling skal det bl.a. legges vekt på følgende forhold, i tillegg til lovpålagte høringsinstanser:

- skatte- og avgiftsmyndighetenes uttalelse
- uttalelse fra rådgivende utvalg i restaurant- og bevillingssaker
- sammenholdt med øvrige alkoholpolitiske hensyn, jf. alkoholloven § 1 – 7 a.

Ved behandling av søknad om *salgsbevilling for alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol* skal det i tillegg bl.a. legges vekt på følgende forhold:

- om salgsstedet er en dagligvareforretning, *delikatesseforretning* eller *spesialforretning for kjøtt og/eller fisk*, eller
- et øl/mineralvannutsalg, eller
- et bryggeriutsalg, eller
- et importørutsalg.

I tillegg til lovpålagte høringsinstanser skal det bl.a. legges vekt på følgende forhold:

- skatte- og avgiftsmyndighetenes uttalelse
- uttalelse fra rådgivende utvalg i restaurant- og bevillingssaker
- sammenholdt med øvrige alkoholpolitiske hensyn, jf. alkoholloven § 1-7 a.

b) Unntak

Skjenkebevilling gis ikke for utøvelse ved gatekjøkken eller til uteservering i bakgård som nevnt i § 1 c).

Det kan likevel gis skjenkebevilling i bakgård dersom samtlige berørte naboer, gårdeiere og drivere av overnattingssteder samtykker."

c) *Alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer*

Skjenkebevilling for *alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer* gis etter de samme retningslinjer som skjenkebevilling for *alkoholholdig drikk med lavere volumprosent*, med mindre tungtveiende alkoholpolitiske hensyn tilsier noe annet.

§ 5 Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft umiddelbart etter kunngjøring i Norsk Lovtidend. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 07.05.2003 om åpningstider for serveringssteder og om salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker mv.

Fagsaker:

Vedlegg

Med hjemmel i lov av 13.06.1997 nr. 55 om serveringsvirksomhet (serveringsloven) § 15 og lov av 02.06.1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. § 3-7 og § 4-4, vedtas følgende som Oslo kommunes forskrift om åpningstider for serveringssteder og om salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker m.v.:

§ 1 Åpningstider for serveringssteder

§ 1 a) Sentrum

Serveringssteder i sentrum skal holde lukket mellom kl. 0330 og kl. 0600.

Uteserveringssteder i sentrum skal holde lukket mellom kl. 2400 og kl. 0600.

Byrådet avgjør etter en konkret og individuell vurdering om serveringsstedet befinner seg i sentrum.

§ 1 b) Utenfor sentrum

Serveringssteder i boligområder skal alltid holde lukket inne mellom kl. 0100 og kl. 0600, mens uteserveringen skal holde lukket mellom kl. 2200 og kl. 0600.

Serveringssteder utenfor boligområder skal alltid holde lukket inne mellom til kl. 0300 og 0600, mens uteserveringen skal holde lukket mellom kl. 2400 og 0600.

Byrådet avgjør etter en konkret og individuell vurdering om serveringsstedet befinner seg i eller utenfor boligområde.

§ 1 c) Fjordcruiseskip

Fjordcruiseskip skal holde lukket mellom kl. 0330 og kl. 0600.

§ 1 d) Særlige grunner

Når særlige grunner foreligger, kan det gjøres unntak fra åpningstidene i forhold til de tider fastsatt i a), b) og c).

§ 1 e) Utvidet åpningstid for en enkelt bestemt anledning

Byrådet kan ved enkeltstående anledninger gi tillatelse til å lukke senere eller åpne tidligere enn til de tider som følger av §§ 1 a) - 1 c).

§ 2 Skjenketid for øl, vin og brennevin

Skjenking av øl og vin kan ikke skje før kl. 0800 på hverdager og ikke før kl. 1200 på søn-/hellig- og høytidsdager. Skjenking av brennevin kan ikke skje før kl. 1300. Skjenking av brennevin er forbudt på stemmedagen for stortingsvalg, kommunestyrevalg og folkeavstemning vedtatt ved lov.

For øvrig skal skjenketiden for øl, vin og brennevin følge skjenkestedets åpningstid dog slik at skjenkingen skal opphøre senest 1/2 time før stedet skal stenge, jf. §1. Det kan ikke i noe tilfelle skjenkes alkoholholdige drikker lenger enn til kl. 0300.

§ 3 Salgstiden for øl

Salgs- og utleveringstiden for øl følger utsalgsstedets åpningstid, dog slik at øl ikke kan selges eller utleveres mellom kl. 2000 og kl. 0900 på hverdager. På dager før søn- og helligdager, unntatt dagen før Kristi himmelfartsdag, kan øl ikke selges og utleveres før kl. 0900, og ikke etter kl. 1800.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften kan øl ikke selges og utleveres senere enn kl. 1500. Søn- og helligdager, valgdager, 1. og 17. mai er salg og utlevering av øl ikke tillatt.

§ 4 Behandling av søknader om salgs- og skjenkebevillinger

a) Generelle retningslinjer

Ved behandling av søknad om skjenkebevilling skal det bl.a. legges vekt på følgende forhold:

- om søkende virksomhet og sentrale personer i denne fyller alkohollovens krav, jf. alkoholloven §§ 1-7 b og 1-7 c
- uttalelser fra høringsinstansene, herunder:
 - politiets uttalelse
 - bydelsutvalgets uttalelse
 - kontrollutvalgets uttalelse, og
- sammenholdt med øvrige alkoholpolitiske hensyn, jf. alkoholloven § 1-7 a.

Ved behandling av søknad om ølsalgsbevilling skal det bl.a. legges vekt på følgende forhold:

- om salgsstedet er en dagligvareforretning, eller
- et øl-/mineralvannutsalg, eller
- et bryggeriutsalg, eller
- et importørutsalg
- om søkende virksomhet og sentrale personer i denne fyller alkohollovens krav, jf. alkoholloven §§ 1-7 b og 1-7 c
- uttalelser fra høringsinstansene, herunder:
 - politiets uttalelse
 - bydelsutvalgets uttalelse
 - kontrollutvalgets uttalelse, og
- sammenholdt med øvrige alkoholpolitiske hensyn, jf. alkoholloven § 1-7 a.

b) Unntak

Skjenkebevilling gis ikke for utøvelse ved gatekjøkken. Salgsbevilling for øl gis ikke for utøvelse ved kiosker og bensinstasjoner.

c) Brennevin

Skjenkebevilling for brennevin gis etter de samme retningslinjer som skjenkebevilling for øl og vin, med mindre tungtveiende alkoholpolitiske hensyn tilsier at brennevin ikke tillates skjenket.

§ 5 Inndragning av bevilling

Bevillinghavers brudd på gjeldende bestemmelser kan medføre inndragning av bevillingen for kortere eller lengre perioder, avhengig av hvor alvorlig bruddet er.

§ 6 Overgangsbestemmelser

Serveringssteder som tidligere lå i trafikkområder blir å anse som beliggende i boligområder, og får sin åpnings- og skjenketid innskrenket i samsvar med dette.

§ 7 Ikrafttredelse

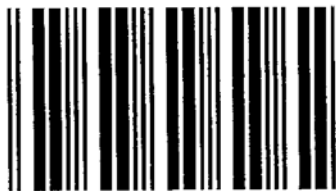
Endring av Oslo kommunes forskrift av 19.11.1997 om åpningstider for serveringssteder og om salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker innføres med virkning fra 01.10 2003.

§ 8 Endringer i annen lovgivning

Fra den tid forskriften trer i kraft, oppheves forskrift av 19.11.1997 nr. 1215 om åpningstider for serveringssteder og om salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker m.v., Oslo kommune.

Fagsaker:

Vedlegg

OSLO KOMMUNE

BYRÅDET

BYRÅDSSAK 310/02

ENDRING AV OSLO KOMMUNES FORSKRIFT AV 19.11.1997 OM ÅPNINGSTIDER FOR SERVERINGSSTEDER OG OM SALGS- OG SKJENKETIDER FOR ALKOHOLHOLDIGE DRIKKER M.V.

Sammendrag:

I tråd med byrådets tiltredelseserklæring fremmes nå sak om endring av ovennevnte forskrift med den hovedhensikt å skjerme boligområder mot konsekvensene av utvidet åpningstid til kl.0300. Forslag til endringer ble sendt på høring 14.06.2001 med høringsfrist til 01.09.2001.

Utdrag fra høringsuttalelsene følger som trykt vedlegg til saken.

Serveringssteders åpningstid reguleres i Oslo av kommunal forskrift om åpningstider for serveringssteder og om salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker m.v. Etter gjeldende forskrift er åpningstiden differensiert etter serveringsstedets beliggenhet.

I *sentrum* kan serveringssteder holde åpent til kl. 0330 inne, og til kl. 2400 ute. *Utenfor sentrum* må all uteservering opphøre kl. 2200. Når det gjelder åpningstider inne må alle serveringssteder som ligger i "boligstrøk" stenge kl. 0100, mens de som enten ligger i "trafikkområde" eller "utenfor boligstrøk" kan holde åpent til kl. 0300.

Dagens regler har fremstått som vanskelig å praktisere da nyansene mellom "boligområde" og "trafikkområde" er små. Det foreligger derfor fare for å treffe vedtak som innebærer usaklig forskjellsbehandling av serveringsstedene.

Gjennom de senere år har ulike instanser i kommunen også mottatt en rekke klager på støy fra serveringssteder. Dette gjelder særlig serveringssteder beliggende i de sentrumsnære bydeler, fordi det i dagens trafikkområder befinner seg et ikke ubetydelig antall boliger. Dagens åpningstid til kl. 0300 forstyrrer natteroen for de menneskene som bor her i form av støy fra musikk, gjester og biltrafikk til og fra stedene.

Hensynet til beboerne og deres behov for nattero og hensynet til serveringsnæringens ønske om gode rammebetingelser står i en viss utstrekning i konflikt. Etter en grundig avveining av de motstridende interesser mener byrådet at beboernes interesser i "trafikkområdene" må veie tyngst. Byrådet er derfor kommet frem til at begrepet "trafikkområde" tas ut av forskriften som foreslått i høringsbrevet av 14.06.2001 og som et klart flertall av høringsinstansene har støttet.

En følge av å fjerne "trafikkområde", er at man i større grad vil kunne åpne for å tillegge bydelsutvalgenes uttalelser større vekt. Ved behandlingen av de fremtidige søknader vil bydelsutvalgenes uttalelser kunne få sterkere vekt ved den skjønnsutøvelsen som skal foretas.

Byrådet vil samtidig foreslå en mindre justering av sentrumsområdet. Bakgrunnen er blant annet ønske om å imøtekomme høringsuttalelsen fra den sentrumsnære bydel Grünerløkka - Sofienberg som i utgangspunktet ønsker å beholde "trafikkområde". Byrådet foreslår en aktuell utvidelse av sentrum som omfatter nedre deler av Trondheimsveien opp til Lakkegata skole og Thorvald Meyers gate til og med Birkelunden. Det foreslås videre å innlemme nedre deler av Grønland/Grønlandsleiret frem til Åkerbergveien i et noe utvidet sentrumsområde. Det legges her

vekt på at Bydel Gamle Oslo i sin høringsuttalelse har ønsket at deler av bydelen, bl.a Grønland, skal defineres som sentrum. I en noe utvidet sentrumssone foreslås videre Pilestredet frem til Dalsbergstien, og Bygdøy Allé frem til Gabels gate. Disse veistrekningene har store likhetstrekk med de øvrige sentrumsområder. Dermed kommer at behovet for utvidet åpningstid i de tidligere "trafikkområder" må anses å være størst i de sentrumsnære bydeler. Utvidelsen vil gi et mer variert utelivstilbud til byens befolkning. Samtidig vil forslaget redusere antall serveringssteder som vil bli berørt av at "trafikkområde" oppheves; ca 29 av de i alt ca.100 serveringssteder som i dag ligger i "trafikkområde", vil kunne bli ansett å ligge i sentrum.

Byrådet mener for øvrig det er ønskelig å beholde dagens ordning der avgjørelsen av om et sted ligger i eller utenfor sentrum beror på en konkret skjønnsmessig vurdering. Justeringen innebærer imidlertid at flere serveringssteder enn i dag vil kunne få åpningstider i tråd med hva som gjelder for sentrum etter en individuell vurdering.

Med unntak av de nevnte veistrekningene som kan bli innlemmet i et noe utvidet sentrumsområde innebærer forslaget at de steder som etter forskriften i dag ligger i "trafikkområder", blir liggende i "boligområder" og dermed får sine åpningstider redusert med 2 timer, dvs. fra kl. 0300 til kl. 0100. Disse serveringsstedene vil likevel kunne søke om utvidet åpningstid enten under henvisning til

- 1) at stedet ligger utenfor boligområde etter forskriften § 1 eller
- 2) at det foreligger "særlig grunn" etter forskriften § 1 d. Beliggenhet og formål er de mest aktuelle skjønnstemaene ved denne vurderingen.

Alt i alt innebærer endringen en forenkling av regelverket: Ved avgjørelsen av hvilken åpningstid som gjelder vil det fremtidige spørsmålet i hovedregelen reduseres til hvorvidt serveringsstedet ligger i eller utenfor sentrum, og i eller utenfor boligområde.

For å imøtekomme næringens behov for tilpasning til nye åpningstider foreligger flere mulige løsninger med hensyn til forskriftens ikrafttredelse. I det opprinnelige utkastet legges det opp til ikrafttredelse 3 måneder etter at forskriften er vedtatt. Det vil være i samsvar med serveringsloven § 15. Enkelte høringsinstanser har imidlertid hevdet at 3 måneder er for kort omstillingsperiode. Både 6 måneder og 12 måneder har vært nevnt som alternative løsninger.

For de berørte beboere som i lang tid har vært belastet med utvidede åpningstider kvelds - og nattetid vil 12 måneder fremstå som svært langt frem i tid. Samtidig kan 3 måneder synes å være en svært kort omstillingstid for næringen. Byrådet vil på denne bakgrunn foreslå at forskriftsendringen trer ikraft 4 måneder etter at den er kunngjort. En slik mellomløsning vil i noen grad ta hensyn til alle parter.

Byrådet fremmer forøvrig forslag som åpner for å tildele salgsbevilling for øl til rene øl/mineralvannutsalg, noe dagens forskrift ikke tillater. Det foreligger også enkelte andre endringsforslag som erfaringene med gjeldende forskrift tilsier er nødvendige eller hensiktsmessige. I tilknytning til den enkelte bestemmelse i forskriften gis det dessuten utfyllende og presiserende merknader. Merknadene er innarbeidet i saken.

Forslaget anses å ligge nær opptil de mulige løsninger som ble skissert i høringsutkastet og byrådet mener derfor at det ikke er nødvendig å sende saken på ny høring.

Saksfremstilling:

1. Innledning

Serveringssteders åpningstid reguleres i Oslo av kommunal forskrift om åpningstider for

serveringssteder og om salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker m.v. Etter gjeldende forskrift er åpningstiden differensiert etter serveringsstedets beliggenhet.

Serveringssteder som ligger i "sentrum" kan holde åpent til kl. 0330 inne og til kl. 2400 ute. Utenfor sentrum må serveringssteder som ligger i "boligstrøk" stenge kl. 0100 inne og kl. 2200 ute, mens serveringssteder som enten ligger i "trafikkområder" eller "utenfor boligstrøk" kan holde åpent til kl. 0300 inne. Når det foreligger "særlige grunner" kan det for det enkelte serveringssted gjøres unntak fra de ordinære åpningstider.

Skjenketiden skal være en halv time kortere enn åpningstiden. Begrepene "sentrum", "trafikkområde", "boligstrøk" og "utenfor boligstrøk" er ikke gitt en geografisk avgrensning i forskriften. Et serveringssteds beliggenhet avgjøres således av byrådet etter en konkret og individuell vurdering.

I byrådssak 151/00 av 25.05.00 ble det trukket opp følgende grense mellom "trafikkområde" og "boligområde": "Med beliggenhet i trafikkområde menes en beliggenhet hvor serveringsstedet har inngangsparti og deler av sin fasade ut mot en gate hvor gatebildet er preget av tett trafikk av kjøretøy, og hvor innslaget av boliger på gateplan er lite. "

I Oslo er det i dag ca. 660 serveringssteder som ligger utenfor "sentrum". Av disse har ca. 120 åpningstid til kl. 0300 inne. Av de 120 er anslagsvis 100 beliggende i "trafikkområder". De øvrige er beliggende "utenfor boligområder".

Byrådsavdeling for næring og byutvikling har innhentet redegjørelser fra Næringsetaten og bydelene over mottatte klager på støy fra serveringssteder. Materialet viser klager på til sammen 30 serveringssteder beliggende utenfor sentrum. Av disse er 12 beliggende i "trafikkområder", de fleste langs hva som må betegnes som relativt sterkt trafikkerte gater. Det er således liten grunn til å anta at trafikkstøy "konsumerer" støyen fra serveringsstedene.

Næringsetaten og de sentrumsnære bydelene har også mottatt støyklager på 22 serveringssteder beliggende i "sentrum". Dette relaterer seg i det vesentlige til steder som ligger i utkanten av den tidlige skjenkeringen, hvor innslaget av boliger til dels er betydelige.

I forbindelse med en vurdering av åpningstidene legger byrådet nå frem forslag til endringer av forskriften. Det fremmes også enkelte andre endringsforslag som erfaringene med gjeldende forskrift tilsier er nødvendige eller hensiktsmessige.

2. Høringsforslaget

Forslag til endringer av forskriften ble sendt på høring til berørte offentlige og private instanser 14.06.2001, jf. trykt vedlegg. Høringsfristen ble satt til 01.09.2001.

Følgende endringer ble foreslått:

I § 1 Åpningstider for serveringssteder

Det ble fremmet tre alternative forslag mht. innsnevring av åpningstiden i dagens "trafikkområder":

Alternativ 1:

Opphevelse av bestemmelsen.

Alternativ 2:

Endring av bestemmelsen til:

"Serveringssteder i trafikkområder utenfor sentrum skal holdes lukket mellom kl. 0100 og kl. 0600, dog slik at det natt til lørdager, søndager, helligdager og offentlige høytidsdager kan holdes åpent til kl. 0300".

Alternativ 3:

Det ble bedt om innspill fra høringsinstansene mht. hvordan begrepet "trafikkområde" kan gis en snevrere definisjon.

_ Det ble videre foreslått at den nåværende bestemmelse om adgangen til å omgjøre et vedtak om avvikende åpningstid utifra "særlige grunner", oppheves. Denne omgjøringsadgangen er ikke i samsvar med hjemmelsbestemmelsen i serveringsloven § 15. I forarbeidene til serveringsloven (Ot. Prp. Nr. 55 1996-97) på side 50 er det uttalt:

"Med bakgrunn i hensynet til stabile og forutsigbare rammebetingelser for næringsutøverne, må hovedregelen være at kommunen bare kan trekke denne rettigheten tilbake når de særlige grunner som lå til grunn for det opprinnelige vedtak ikke lenger er tilstede."

_ Det inntas i bestemmelsen at fjordcruiseskip skal holde lukket mellom

kl. 0330 og 0600. Dette er i samsvar med dagens praksis som imidlertid ikke er forskriftsfestet.

_ Det inntas i bestemmelsen at byrådet for en enkelt bestemt anledning kan gi tillatelse til å lukke senere eller åpne tidligere enn til de tider som følger av forskriftens ordinære åpningstider. Også dette innebærer en innarbeidelse av en allerede etablert praksis.

I § 4 Interne retningslinjer for behandling av søknader om salgs- og skjenkebevillinger

_ I retningslinjene for behandling av søknader om ølsalgsbevilling tas inn slik at bevilling også skal kunne gis til øl-/mineralvannsutsalg. Dagens retningslinjer avskjærer disse virksomheter fra å få bevilling.

I § 6 Overgangsbestemmelser

_ For det tilfelle at begrepet "trafikkområde" tas ut av forskriften er det foreslått at serveringssteder som tidligere ble ansett beliggende i "trafikkområder" blir ansett beliggende i "boligområder" og får sin åpnings-/skjenketid innskrenket i samsvar med dette.

I § 7 Ikrafttredelse

_ Endringene trer i kraft 3 måneder etter kunngjøring i Norsk Lovtidend.

I tillegg ble det foreslått enkelte endringer av redaksjonell art, bl.a. forenklinger i forskriftsteksten og tilføyelser av overskrifter til en del bestemmelser.

3. Høringsinstansenes synspunkter

3.1 Generelt

Det har totalt innkommet 30 høringsuttalelser. Høringsuttalelsene retter i hovedsak fokus på forslagene til endring i åpningstidene i "trafikkområder" utenfor sentrum. De øvrige endringsforslag

blir i liten utstrekning kommentert, og de som uttaler seg er i det vesentlige positive til de foreslåtte endringer.

3.2 Trafikkområde

Et flertall av høringsinstansene støtter forslaget om å oppheve begrepet "trafikkområde".

Blant disse er de sentrumsnære bydelene Uranienborg - Majorstuen, Gamle Oslo, Bygdøy - Frogner og St. Hanshaugen - Ullevål samt Helsevernetaten, Oslo politidistrikt, LO, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, Norsk forening mot Støy og de ruspolitiske organisasjonene.

Høringsuttalelsene ligger som trykt vedlegg til saken.

4. Byrådets vurderinger

4.1 Trafikkområde

Det skal bemerkes at man ved fastsettelse av åpningstider utenfor sentrum står overfor en vanskelig avveining mellom beboernes interesser og næringsinteresser, og at denne konflikten synes særlig fremtredende i de sentrumsnære bydeler. En innstramming i åpningstidene vil kunne få negative økonomiske og sysselsettingsmessige konsekvenser for de ca. 100 serveringssteder som berøres. Dette så vel for virksomhetenes eiere som ansatte. Det er imidlertid et faktum at det i dagens "trafikkområder" også befinner seg et betydelig antall boliger, og dagens åpningstid til kl. 0300 forstyrrer natteroen for de menneskene som bor her i form av støy fra musikk, gjester og biltrafikk til og fra stedene. Dette gjelder også langs gater som ellers må anses som sterkt trafikkert, i alle fall på dagtid. Det er derfor grunn til å betvile begrepets berettigelse, da det må antas at svært få gater som er sterkt trafikerte på dagtid har trafikkbelastning av betydning nattetid utover trafikk til og fra utestedene. En innstramming av åpningstidene fremstår på denne bakgrunn som påkrevet, idet dagens bestemmelser om åpningstid for serveringssteder ikke i tilstrekkelig grad ivaretar hensynet til berørte beboere og deres behov for nattero.

Alternativene 2 og 3 i høringsnotatet er de som må antas å ha minst negative konsekvenser for de virksomheter og ansatte som berøres. Imidlertid vil de i bare liten eller begrenset grad bedre forholdene for berørte beboere. Hvis begrepet trafikkområde fortsatt skal ha en selvstendig realitet, vil en snevrere definisjon av begrepet måtte innebære at det tillates åpningstid til kl. 0300 for serveringssteder i områder hvor det også er boliger i nærheten.

Dersom "trafikkområde" tas ut av forskriften vil det imidlertid ikke gjøres endringer i bestemmelsen som muliggjør åpningstid til kl. 0300 utenfor boligområder. Serveringssteder som ligger i rene næringsområder eller i andre områder hvor det ikke er boliger i umiddelbar nærhet vil således fortsatt kunne holde åpent til kl. 0300 med hjemmel i denne bestemmelsen, etter en individuell vurdering. Alternativet med å beholde begrepet "trafikkområde", men kun tillate åpningstid til kl. 0300 i helger m.v. må antas å bedre forholdene for de berørte naboer noe. Som påpekt av enkelte høringsinstanser bør imidlertid beboerne i disse områdene få nattero også natt til lørdag, søndag og andre hellig- og høytidsdager. Det er ingen grunn til å anta at støyen er lavere natt til disse dager enn andre dager.

Et alternativ til å fjerne "trafikkområde" helt, er å utforme forskriften i samsvar med bydelenes egne ønsker. Begrepet beholdes for de bydelene som ønsker det, men oppheves for øvrig. Da et flertall av bydelene går inn for en opphevelse, ville det bli hovedregelen. For øvrig ville "trafikkområde" bare gjelde for Grünerløkka - Sofienberg, Røa, Vinderen, Ullern og Bøler; de eneste bydelene som ønsker å beholde begrepet.

Konsekvensen av en slik løsning er at det vil gjelde ulike regler om åpningstider avhengig av hvor i

de sentrumsnære områdene serveringsstedet er etablert. Det kan fra næringens synspunkt oppleves som et vilkårlig brudd på likebehandlingsprinsippet. Åpningstidene kan bli forskjellige for serveringssteder beliggende i relativt like strøk hva angår trafikk, boligtetthet og geografisk nærhet til sentrum. Løsningen vil i en viss utstrekning bryte med ønske om å skape en helhetlig, ryddig og oversiktlig politikk i kommunen.

På den annen side ønsker byrådet i størst mulig grad å ta hensyn til bydelenes egne ønsker slik de er kommet til uttrykk gjennom høringsuttalelsene. Blant de fem bydelene som har uttalt seg positivt, er behovet for utvidet åpningstid størst i de sentrumsnære bydeler. På den bakgrunn vil byrådet foreslå en viss justering av sentrumsområdet, slik at flere serveringssteder vil kunne søke om åpningstid i tråd med hva som gjelder for sentrum, jf. punkt 4.2 nedenfor.

I tråd med ovennevnte synspunkter og de ønsker som er kommet fra et flertall av høringsinstansene vil byrådet foreslå at begrepet "trafikkområde" oppheves.

4.2 Sentrumsbegrepet

Slik sentrumsbegrepet praktiseres i dag vil det bero på en konkret skjønnsmessig vurdering hvorvidt et serveringssted ligger i eller utenfor sentrum. Det foreligger ikke klare grenser for hvor sentrum begynner og slutter, men tidligere geografiske avgrensninger fungerer godt som utgangspunkt ved vurderingen. Trafikkmønster, boligtetthet og næringsvirksomhet er fortsatt vesentlige momenter ved vurderingen, og gir klare muligheter for bruk av skjønn i forhold til den tidligere skarpt avgrensede "skjenkering". Byrådet mener det er ønskelig å beholde dagens ordning der avgjørelsen av om et sted ligger i eller utenfor sentrum beror på en konkret skjønnsmessig vurdering. Det vil derfor ikke bli foreslått å trekke opp en ny veiledende geografisk ring for sentrum. En slik fast definerbar grense vil bli for statisk og vil ikke kunne fange opp endringer i f.eks trafikkmønster, boligtetthet og generell byutvikling. Byrådet frykter at en slik regel vil kunne føre til liten fleksibilitet og nødvendiggjøre stadige forskriftsendringer.

Byrådet vil imidlertid foreslå en mindre justering av sentrumsområdet. Bakgrunnen er blant annet ønske om å imøtekomme høringsuttalelsen fra den sentrumsnære bydelen Grünerløkka - Sofienberg som i utgangspunktet ønsker å beholde "trafikkområde".

Bydelen skriver blant annet følgende i sin høringsuttalelse: "Uttrykket "trafikkområde" bør opprettholdes (som for eksempel Trondheimsveien/Thorvald Meyers gate m.m) med åpningstid til kl. 0300."

På denne bakgrunn vil byrådet foreslå en aktuell utvidelse av sentrum som omfatter nedre deler av Trondheimsveien opp til Lakkegata skole og Thorvald Meyers gate til og med Birkelunden.

Byrådet vil videre foreslå å innlemme nedre deler av Grønland/Grønlandsleiret frem til Åkerbergveien i et noe utvidet sentrumsområde. Det vises spesielt til den utvikling som er skjedd i dette området. Det samme gjelder Pilestredet frem til Dalsbergstien, og Bygdøy Allé frem til Gabels gate. Disse veistrekningene har store likhetstrekk med de øvrige sentrumsområder. Dernest kommer at behovet for utvidet åpningstid i de tidligere "trafikkområder" må anses å være størst i de sentrumsnære bydeler.

Byrådet mener for øvrig det er ønskelig å beholde dagens ordning der avgjørelsen av om et sted ligger i eller utenfor sentrum beror på en konkret skjønnsmessig vurdering.

Byrådet mener det aktuelle forslag vil innebære en mindre justering i forhold til dagens sentrumsområde. Serveringssteder som befinner seg i de foreslåtte veistrekningene ligger i dag til dels i "trafikkområde" (ca. 29) og vil kunne søke om å få skjenke - og åpningstider i samsvar med de som gjelder for sentrum. De vil da kunne bli ansett for å ligge i en "utvidet sentrumssone" etter en

konkret vurdering. I så fall vil disse stedene få utvidet åpningstiden med 30 minutter, dvs fra kl. 0300 som i dag gjelder for "trafikkområder" og frem til kl. 0330 som gjelder for sentrumsområdet.

Bydel Uranienborg - Majorstuen påpeker i sin uttalelse at serveringssteder som er beliggende i Hegdehaugsveien opp til Josefines gate etter gjeldende forskrift anses som beliggende i "sentrum". Bydelsutvalget anmoder om at denne veistrekningen tas ut av sentrumsbegrepet.

En *innsnevring* av sentrumsområdet vil ytterligere forsterke de negative konsekvenser for næringen ved at flere serveringssteder ville få sine åpningstider innskrenket. Byrådet vil derfor ikke foreslå en slik endring. Den aktuelle veistrekningen har for øvrig sentrumspreget i likhet med de øvrige områder/veistreknings som betraktes å ligge i sentrum.

I byrådssak 220/97 ble det gitt følgende kommentarer til sentrumsbegrepet slik det skal praktiseres etter dagens forskrift:

"De endringer byrådet foreslår til forskriften inneholder ikke endringer når det gjelder stedets geografiske plassering som utgangspunkt for tider det kan skjenkes og serveres. De tidligere geografiske vilkår/ avgrensning med i og utenfor sentrum som utgangspunktet for tider er innarbeidet, fungerer godt og gir en vurderingsmulighet i forhold til den tidligere skarpt avgrensede "skjenkering". Videre inneholder forslaget ikke endring av muligheten for dispensasjon for steder utenfor sentrum. Dette innebærer at stedene kan få tilnærmet like lang åpnings og skjenketid som steder i sentrum. Det vesentlige vurderingstema er fremdeles trafikk og boligtetthet."

Det synes vanskelig å innsnevre eller utvide sentrumsområdet i forhold til dagens praksis ved at et bestemt og avgrenset geografisk område i forskriften defineres som "sentrum". Det vil gi en enklere praktikabel regel, men ulempen er at regelen er statisk. Hvis det skjer endringer (f.eks i trafikkmønster eller boligtetthet) i de områder som det er naturlig å betrakte som sentrum, må forskriften endres for å fange dette opp.

En alternativ løsning kunne være å trekke opp en ny veiledende geografisk grense i merknadene til forskriftene der "sentrum" *innsnevres* i de tilfeller det fremstår som naturlig, og *utvides* der det fremstår som naturlig. Ulempen ved en slik ordning er at også den blir vanskelig å praktisere, og gir liten forutsigbarhet for næringen.

Byrådet foreslår å beholde dagens ordning med at avgjørelsen av om et sted ligger i "sentrum" skal bero på en konkret skjønnsmessig vurdering. Samtidig justeres sentrumsområdet noe, slik at flere serveringssteder etter en individuell vurdering vil kunne få åpningstider i tråd med hva som gjelder for sentrum.

4.3 Forskriftsfesting av åpningstider for fjordcruiseskip

Av det fåtall høringsinstanser som har uttalt seg om dette anbefaler et flertall forslaget. De ruspolitiske organisasjonene anbefaler at åpningstidene innskrenkes. Norsk forening mot støy anbefaler at det også for denne type virksomhet fastsettes støygrenseverdier, og fremholder at støy fra musikk og gjester på slike båter generer beboere på øyer og kystnære tomter i indre Oslofjord.

Byrådet foreslår at åpningstiden for fjordcruiseskip reguleres direkte i forskriften, og at den settes til kl. 0330. Byrådet er ikke kjent med at den praksis kommunen har hatt på dette området har hatt vesentlige negative konsekvenser.

4.4 Forskriftsfesting av adgang til å gi utvidet åpningstid for en enkelt bestemt anledning

Ingen av høringsinstansene har uttalt seg negativt til forslaget. Byrådet viser til at dette kun representerer en innarbeidelse av en etablert praksis, og foreslår derfor at det forskriftsfestes at det

for en enkelt bestemt anledning kan gis tillatelse til å lukke senere eller åpne tidligere enn det som følger av de ordinære åpningstider.

En av høringsinstansene har påpekt at det i høringsnotatet ikke var en ensartet begrepsbruk i det "enkeltanledninger" og enkeltstående anledninger" ble brukt om hverandre. Byrådet har tatt dette til etterretning, og vil i forslaget til ny forskrift benytte begrepet "en enkelt bestemt anledning", slik det også brukes i alkoholloven § 1 - 6.

4.5 Behandling av søknader om salgs- og skjenkebevillinger

Etter dagens regler kan salgsbevilling for øl kun gis til:

- 1) dagligvareforretninger eller
- 2) bryggeriutsalg, dvs. utsalg i tilknytning til bryggeri som selger egenprodusert øl eller
- 3) importørutsalg, dvs. utsalg som importerer øl for salg til konsument

Med uttrykket "dagligvareforretning" forstås en forretning som alle hverdager kan gi et tilfredsstillende og variert tilbud av dagligvarer til en gjennomsnittsfamilie.

Forretninger som ikke har et tilbud av dagligvarer som nevnt, men som kun ønsker å kjøpe øl og mineralvann fra innenlandske grossister og selge til konsument faller utenfor dagens bevillingsordning.

I høringsnotatet foreslås at tildeling av salgsbevilling for øl også skal kunne gis til rene øl-/mineralvannsutsalg da det ikke kan sees å foreligge grunner som tilsier en ulik behandling av disse virksomhetene. Av de relativt få høringsinstanser som kommenterer forslaget er det enkelte som går i mot endringen, bl.a. de ruspolitiske organisasjonene, LO og Hotel og Restaurantarbeiderforbundet. LO og Hotel og Restaurantarbeiderforbundet frykter at en slik utvidelse vil svekke kravene til uklanderligandel. Byrådet kan ikke se noen grunn til dette og vil vise til at det ved søknad om bevilling for salg av øl stilles krav om uklanderligandel i forhold til alkohollovgivningen, bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, samt skatte-, avgifts- og regnskapslovgivningen. Byrådet kan videre ikke se at det foreligger gode grunner som tilsier en ulik behandling av virksomheter som har samme produktutvalg, kun basert på om produktene er egenprodusert/egenimportert eller ikke. Byrådet foreslår derfor at det i forskriften åpnes for at det også kan gis bevilling for salg av øl til rene øl-/mineralvannsutsalg. Det skal imidlertid understrekes at de alminnelige begrensninger som følger av Sosialdepartementets forskrift av 11.12.1997 nr. 1292 kapittel 5 om hvilke salgssteder som ikke kan gis bevilling, også vil gjelde her. Av denne forskriften fremgår blant annet at det ikke kan gis bevilling til kiosker og bensinstasjoner.

Hotel og Restaurantarbeiderforbundet bemerker i sin uttalelse at forbundet ønsker en innskjerping av vandelskravene for tildeling av skjenkebevilling, og foreslår bl.a. at det i forskriften tas inn en henvisning til alkohollovens vandelskrav. Byrådet vil bemerke at vandelskravet er direkte hjemlet i alkoholloven og at det vektlegges ved byrådets vurdering av bevillingssøknader. Byrådet ser likevel at det også i forskriften kan være hensiktsmessig å tydeliggjøre dette, og vil derfor foreslå at strekpunktet i forskriften § 4 a) som i dag lyder "- om søkeren fyller alkohollovens krav" endres til:

__ om søkende virksomhet og sentrale personer i denne fyller alkohollovens krav, jf. alkoholloven §§ 1-7 b og 1-7 c

4.6 Ikrafttredelse

I høringsnotatet ble det foreslått at endringen trer i kraft tre måneder etter kunngjøring. Noen få høringsinstanser har synspunkter på dette, og da i forhold til forslaget om innskrenking av åpningstidene i dagens "trafikkområder". Reiselivsbedriftenes Landsforening (RBL) anfører at eventuelle endringer bare kan aksepteres gjennomført overfor nyetableringer. Bydel Røa mener at en forskriftsendring, av hensyn til de virksomheter som blir berørt, ikke bør tre i kraft før tidligst 12 måneder etter kunngjøring. Også Bydel Ullem anbefaler en senere ikrafttredelse for å gi de berørte virksomheter en lengre tid til omstilling, og anbefaler ikrafttredelse ved neste fornyelse av bevilningene. Byrådet vil imøtekomme næringens behov for stabile og forutberegnelige rammevilkår og anser at disse hensyn blir ivaretatt dersom de nye åpningstidene trer i kraft 4 måneder etter kunngjøring. Dette vil gi en lengre omstillingstid enn hva som ellers følger av serveringsloven § 15, der vedtak om å innskrenke åpningstiden kan tre i kraft 3 måneder etter at vedtak er fattet. Den alminnelige oppsigelsesfrist er også 3 måneder. En ikrafttredelse 4 måneder etter kunngjøring fremstår på denne bakgrunn ikke som urimelig, veid opp mot hensynet til de berørte beboere.

5. Byrådets konklusjoner etter høringen

I henhold til ovennevnte vurderinger er byrådet kommet frem til et forslag som vil gi følgende endringer:

§ 1 b endres til:

Utenfor sentrum

Serveringssteder *i boligområder* skal alltid holde lukket inne mellom kl. 0100 og kl. 0600, mens uteserveringen skal holde lukket mellom kl. 2200 og kl. 0600.

Serveringssteder *utenfor boligområder* skal alltid holde lukket inne mellom til kl. 0300 og 0600, mens uteserveringen skal holde lukket mellom kl. 2400 og 0600.

Byrådet avgjør etter en konkret og individuell vurdering om serveringsstedet befinner seg i eller utenfor boligområde.

§ 1 c endres til:

Fjordcruiseskip

Fjordcruiseskip skal holde lukket mellom kl. 0330 og kl. 0600.

§ 1 d) endres til :

Særlige grunner

Når særlige grunner foreligger, kan det gjøres unntak fra åpningstidene i forhold til de tider fastsatt i a), b) og c).

§ 1 e endres til:

Utvidet åpningstid for en enkelt bestemt anledning

Byrådet kan ved enkeltstående anledninger gi tillatelse til å lukke senere eller åpne tidligere enn til de tider som følger av §§ 1 a) - 1 c).

§ 6 endres til:

Overgangsbestemmelser

Serveringssteder som tidligere lå i trafikkområder blir å anse som beliggende i boligområder, og får sin åpnings- og skjenketid innskrenket i samsvar med dette.

§ 7 endres til:

Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 4 måneder etter kunngjøring i Norsk Lovtidend.

§ 8 endres til:

Endringer i annen lovgivning

Fra den tid forskriften trer i kraft, oppheves forskrift av 19.11.1997 nr. 1215 om åpningstider for serveringssteder og om salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker m.v., Oslo kommune.

6. Merknader til foreslåtte endringer og eksisterende bestemmelser i forskriften

Til § 1 a):

Serveringssteder i sentrum skal holde lukket mellom kl. 0330 og kl. 0600. Uteserveringssteder i sentrum skal holde lukket mellom kl. 2400 og kl. 0600. Det skal foretas en individuell vurdering av om det enkelte serveringssted ligger i sentrum. Det foreligger ikke klare grenser for hvor sentrum begynner og slutter, men tidligere geografiske avgrensninger fungerer godt som utgangspunkt ved vurderingen og gir klare holdepunkter for bruk av skjønn i forhold til den tidligere skarpt avgrensede "skjenkering". Som følge av den senere tids byutvikling foretas en mindre justering av sentrumsområdet. Utvidelsen omfatter nedre deler av Trondheimsveien opp til Lakkegata skole, Thorvald Meyers gate til og med Birkelunden, Grønland/Grønlandsleiret frem til Åkerbergveien, Pilestredet frem til Dalsbergstien, og Bygdøy Allé frem til Gabels gate. Disse veistrekningene har store likhetstrekk med de øvrige sentrumsområder. Utvidelsen innebærer at flere serveringssteder vil kunne bli vurdert å ligge i sentrum etter en konkret, skjønnsmessig vurdering. Trafikktetthet, boligmønster og næringsvirksomhet er vesentlige momenter ved vurderingen.

Til § 1 b):

Utenfor sentrum skal serveringssteder som hovedregel holde lukket mellom

kl. 0100 og kl. 0600. Uteserveringssteder utenfor sentrum skal holde lukket mellom kl. 2200 og kl. 0600. Hensynet bak disse bestemmelsene er å skjerme boligområder for støy nattetid fra serveringsstedene. Utenfor boligområder kan byrådet gi serveringssteder tillatelse til å holde åpent inne til kl. 0300 og ute til kl. 2400. Endelig vurdering av om det enkelte serveringssted ligger i eller utenfor et boligområde foretas av byrådet. Serveringssteder i bygg som også inneholder boliger eller beliggende nært til bygg som inneholder boliger (ved siden av, vis á vis eller bak) vil i utgangspunktet ikke kunne anses for beliggende utenfor boligområde.

Til § 1 c):

Det er kommunens tidligere praksis for at fjordcruiseskip må holde stengt mellom kl. 0330 og kl. 0600 som nå innarbeides i bestemmelsen. Fjordcruiseskip som ligger til kai og fungerer som et landfast serveringssted faller utenfor virkeområdet til denne bestemmelsen, og får sin åpningstid fastsatt etter a) og b).

Til § 1 d):

Etter denne bestemmelsen kan åpningstiden inne og ute utvides eller innskrenkes i forhold til det som følger av a), b) eller c). Forutsetningen er imidlertid at det foreligger særlige grunner for et slikt avvikende vedtak. "Særlige grunner" angir at det kun unntaksvis er aktuelt å fravike de regler som følger av a), b) eller c). Virksomhetens karakter og beliggenhet er eksempler på "særlige grunner" som kan begrunne en avvikende åpningstid. I utgangspunktet må det kreves at det foreligger omstendigheter ved det enkelte sted som ikke er av en slik karakter at de kan anføres av samtlige eller av en større gruppe serveringssteder. Serveringssteder med en usjenert og isolert beliggenhet har eksempelvis fått innvilget utvidet åpningstid etter denne snevre unntaksbestemmelsen. Utvidet åpningstid vil som hovedregel bare kunne trekkes tilbake når de særlige grunner som lå til grunn for det opprinnelige vedtaket ikke lenger er tilstede, og vil først kunne tre i kraft tre måneder etter at vedtak er truffet.

Ved åpningstid ut over kl. 0330, må det etter alkoholloven § 4-4 og denne forskrift § 2 ikke skjenkes alkoholholdig drikk etter kl. 0300, og ikke konsumeres alkoholholdig drikk etter kl. 0330. Serveringspersonalet må således samle inn samtlige flasker og glass inneholdende alkohol senest kl. 0330 for å unngå brudd på alkoholloven.

Enkelte serveringssteder (ca. 22 i antall) har fått tillatelse til å holde åpent utover kl. 0330. De fleste av disse stedene fikk utvidet åpningstid som følge av "nattklubb-regelen", dvs at steder som var nattklubber fikk holde åpent til kl. 0600 med hjemmel i tidligere forskrift gitt før revisjonen av alkoholloven 16. mai 1997 nr. 28. Ordlyden i forskriften § 1 d er i dag den samme som tidligere, men innholdet i kriteriet "særlige grunner" endret seg etter at maksimal skjenketid ved lovendringen ble satt til kl. 0300. Etter dagens praksis ville "nattklubbkonseptet" ikke bli regnet som en "særlig grunn" for å få utvidet åpningstid. Konsekvensen er at disse serveringsstedene ved ikrafttreddelsen av gjeldende forskrift nå vil få sine åpningstider innskrenket til det lengst tillatte, dvs til kl. 0330 dersom det ligger i sentrum eller kl. 0100 utenfor sentrum, alternativt kl. 0300 dersom stedet ligger utenfor sentrum og utenfor boligstrøk.

Det lempes på kravene om "særlig grunn" for utvidet åpningstid ved søknader fra serveringssteder uten skjenkebevilling. Faktorer som f.eks. turisme og behov for mattilbud om natten vil i denne sammenheng være relevante momenter ved vurderingen.

Med hensyn til å *innskrenke* et serveringssteds åpningstid er dette mest aktuelt hvis stedets åpningstid medfører ordensmessige problemer eller gir andre sterkt uønskede eller skadelige konsekvenser, der det eksempelvis kan påvises bruk og salg av narkotika eller andre lovbrudd.

Vedtak som innskrenker den "normale" åpningstiden vil først kunne tre i kraft tre måneder etter at det er truffet, dersom det dreier seg om en eksisterende bevilling.

Ved søknad om bruksendring til serveringssted kan Plan - og bygningsetaten stille vilkår om kortere åpningstider i forbindelse med dispensasjoner gitt i medhold av plan -og bygningsloven, begrunnet i særegne forhold knyttet til den aktuelle virksomhets beliggenhet, naboskap osv. Dette gjøres blant annet for å begrense ulempene ved etablering av serveringssteder i boligområder. Dersom det fastsettes slike vilkår etter plan -og bygningsloven vil det være å anse som en "særlig grunn" for å begrense åpningstiden også etter gjeldende forskrift. For innehaveren av skjenkebevillingen innebærer ikke dette noen realitetsforskjell, idet vedkommende uansett er pliktig til å overholde vilkåret for bruksendring etter plan - og bygningsloven.

Til § 1 e):

Bestemmelsen innebærer en forskriftsfesting av en tidligere etablert praksis. Etter bestemmelsen kan serveringssteder for en enkelt bestemt anledning gis tillatelse til å lukke senere eller åpne tidligere

enn til de tider som følger av a), b) og c). Bevilling for en enkelt bestemt anledning må knytte seg til en bestemt begivenhet eller arrangement som må være åpent, f.eks festivaler og lignende. Adgangen til å gjøre unntak fra de ordinære åpningstider er ment å skulle anvendes restriktivt og gis kun ved helt spesielle anledninger. En utstrakt bruk av bestemmelsen vil i stor grad kunne bidra til å uthule de ordinære åpningstidene fastsatt i a), b) og c) og de hensyn disse skal ivareta. Det vil således ikke være aktuelt å gi utvidet åpningstid til serveringssteder for avholdelse av arrangementer som har karakter av å være en naturlig del av serveringsstedets ordinære drift.

Til § 2:

Bestemmelsen er en videreføring fra tidligere forskrift. Første ledd fastsetter de alminnelige starttidspunkter for skjenking. Andre ledd fastsetter skjenketiden, og tidspunktet for opphør av skjenking. Skjenketiden følger åpningstiden, men slik at skjenkingen (serveringen av alkohol) må opphøre senest en halv time før stengetid. Det kan aldri skjenkes senere enn til kl. 0300.

Til § 3:

Bestemmelsen er en videreføring av tidligere forskrift, og fastsetter tidsbegrensningene for salg- og utlevering av øl.

Til § 4 a):

Bestemmelsen er stort sett en videreføring av tidligere forskrift, men med en endring om at det nå kan gis salgsbevilling for øl også til rene øl -og mineralvannutsalg. Bakgrunnen for denne endringen er dagens uheldige og lite ønskelige forskjellsbehandling av virksomheter som har samme produktutvalg, kun basert på om produktene er egenprodusert/importert eller ikke. Ellers kan det som tidligere tildeles ølsalgsbevilling til salgssteder som enten er dagligvareforretning, bryggeriutsalg eller et importørutsalg. Med dagligvareforretning menes en forretning som alle hverdager kan gi et tilfredsstillende og variert tilbud av dagligvarer til en gjennomsnittsfamilie. Bryggeriutsalg er utsalgssteder i tilknytning til bryggeriet og som selger egetprodusert øl og mineralvann. Med importørutsalg menes utsalgssteder som importerer øl for salg til konsument. Dette inntas i forskriften av hensyn til statens internasjonale avtaler.

Personkretsen som omfattes av vandelskravet

Det foreslås en språklig presisering i den kommunale forskriften vedrørende vandelskravet slik at dagens ordlyd i § 4 a "om søkeren fyller alkohollovens krav" endres til "om søkende virksomhet og sentrale personer i denne fyller alkohollovens krav, jf. alkoholloven §§ 1-7 b og 1-7 c." Dette innebærer ingen realitetsendring, og er bare en språklig presisering og understrekning av de allerede eksisterende vandelskrav i alkoholloven.

Til § 4 b):

Bestemmelsen er en videreføring av tidligere forskrift. Bestemmelsen trekker den "nedre" grensen for hvilke serverings- og salgssteder det kan skjenkes alkohol og selges øl fra. Det kan ikke gis skjenkebevilling til gatekjøkken. Salgsbevilling for øl kan ikke gis til bensinstasjoner og kiosker. Dette følger også direkte av den statlige forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. § 5-2. Med "bensinstasjon" forstås utsalgssted som i det vesentlige selger bensin, olje og andre varer som er nødvendig for drift av eller vedlikehold av motorkjøretøyer og motorbåter. Med "kiosk" forstås utvalg som i det vesentlige selger kioskvarer. Vedrørende avgrensningen av dette begrepet vises også til retningslinjene for når et sted anses for å være en dagligvareforretning. Har stedet et mindre vareutvalg enn dette må stedet anses å være en kiosk.

Til § 4 c):

Bestemmelsen er en videreføring av tidligere forskrift. Etter bestemmelsen er det i utgangspunktet ikke andre tildelingskriterier for bevilling til skjenking av brennevin enn for bevilling til skjenking av øl og vin. Det er imidlertid tatt et forbehold ved at tungtveiende alkoholpolitiske hensyn kan tilsi at søknaden avslås. Det siktes først og fremst til tilfeller hvor det søkes om brennevinsbevilling for utøvelse ved skjenkesteder som særlig profilerer seg mot de helt unge gjestene.

Til § 5:

Bestemmelsen er en videreføring av tidligere forskrift. Den omhandler adgang til å inndra en skjenkebevilling for kortere eller lengre perioder ved brudd på gjeldende regelverk. Økonomiske misligheter, overskjenking, skjenking til mindreårige, skjenking utover stengetid er eksempler på forhold som vil kunne være grunnlag for inndragning. Dette betyr at de krav som settes for å få skjenkebevilling til enhver tid må være oppfylt. Oppfyller ikke bevillingshaver disse kravene lenger, vil det kunne gi grunnlag for inndragning. Det vises til merknadene til § 4 a og alkohollovens § 1-8, jf. § 1-7 b. Dette legger forholdene godt til rette for en effektiv og hensiktsmessig sanksjonslinje overfor de som bryter lovverket eller ikke opprettholder vilkårene for å inneha skjenkebevilling.

Til § 6:

Endring av forskriften medfører etter forslaget automatisk endring i åpnings -og skjenketidene ved de aktuelle stedene.

Til § 7:

Endringene trer i kraft 4 måneder etter kunngjøring i Norsk Lovtidend. Det legges til grunn at hensynet til stabile og forutberegnelige rammevilkår for næringen blir ivaretatt når de nye åpningstidene trer i kraft 4 måneder etter kunngjøring, jf. serveringsloven § 15 som sier at vedtak om å innskrenke åpningstiden kan tre ikraft 3 måneder etter at vedtak er fattet.

Til § 8:

Denne forskriften erstatter tidligere forskrift av 19.11.1997 om åpningstider for serveringssteder og om salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker m.v. for Oslo kommune.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser

7.1 Konsekvenser for de næringsdrivende og ansatte

Av de ca. 100 serveringssteder som i dag ligger i "trafikkområder" er det ca. 29 som vil kunne bli vurdert å ligge i sentrum og dermed få sine åpningstider justert i samsvar med hva som gjelder for sentrum. Det innebærer at de vil få 30 minutter lengre åpningstid enn hva de har i dag. De øvrige 71 serveringsstedene vil etter den foreslåtte endring få en redusert åpningstid på 2 timer. Det er ikke usannsynlig at endringen for mange serveringssteder også vil medføre tap av kunder tidligere på kvelden, da åpningstidene kan påvirke gjestenes valg av serveringssted. Dette vil innebære et svekket nærings- og inntektsgrunnlag for de serveringssteder som blir berørt.

I sin ytterste konsekvens kan det føre til at grunnlaget for videre drift forsvinner og føre til tap av arbeidsplasser ved de bedriftene som berøres. Byrådet finner likevel at slike hensyn må vike, i forhold til beboernes behov for nattero.

7.2 Konsekvenser for kommunen

Byrådet kan ikke se at forslaget får direkte økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunen.

Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Med hjemmel i lov av 13.06.1997 nr. 55 om serveringsvirksomhet (serveringsloven)

§ 15 og lov av 02.06.1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. § 3-7 og

§ 4-4, vedtas følgende som Oslo kommunes forskrift om åpningstider for serveringssteder og om salgs - og skjenketider for alkoholholdige drikker m.v.:

§ 1 Åpningstider for serveringssteder

§ 1 a) Sentrum

Serveringssteder i sentrum skal holde lukket mellom kl. 0330 og kl. 0600.

Uteserveringssteder i sentrum skal holde lukket mellom kl. 2400 og kl. 0600.

Byrådet avgjør etter en konkret og individuell vurdering om serveringsstedet befinner seg i sentrum.

§ 1 b) Utenfor sentrum

Serveringssteder *i boligområder* skal alltid holde lukket inne mellom kl. 0100 og kl. 0600, mens uteserveringen skal holde lukket mellom kl. 2200 og kl. 0600.

Serveringssteder *utenfor boligområder* skal alltid holde lukket inne mellom til kl. 0300 og 0600, mens uteserveringen skal holde lukket mellom kl. 2400 og 0600.

Byrådet avgjør etter en konkret og individuell vurdering om serveringsstedet befinner seg i eller utenfor boligområde.

§ 1 c) Fjordcruiseskip

Fjordcruiseskip skal holde lukket mellom kl. 0330 og kl. 0600.

§ 1 d) Særlige grunner

Når særlige grunner foreligger, kan det gjøres unntak fra åpningstidene i forhold til de tider fastsatt i a), b) og c).

§ 1 e) Utvidet åpningstid for en enkelt bestemt anledning

Byrådet kan ved enkeltstående anledninger gi tillatelse til å lukke senere eller åpne tidligere enn til de tider som følger av §§ 1 a) - 1 c).

§ 2 Skjenketid for øl, vin og brennevin

Skjenking av øl og vin kan ikke skje før kl. 0800 på hverdager og ikke før kl. 1200 på

søn-/hellig- og høytidsdager. Skjenking av brennevin kan ikke skje før kl. 1300. Skjenking av brennevin er forbudt på stemmedagen for stortingsvalg, kommunestyrevalg og folkeavstemning vedtatt ved lov.

For øvrig skal skjenketiden for øl, vin og brennevin følge skjenkesteds åpningstid dog slik at

skjenkingen skal opphøre senest 1/2 time før stedet skal stenge, jf. §1. Det kan ikke i noe tilfelle skjenkes alkoholholdige drikker lenger enn til kl. 0300.

§ 3 Salgstiden for øl

Salgs- og utleveringstiden for øl følger utsalgsstedets åpningstid, dog slik at øl ikke kan selges eller utleveres mellom kl. 2000 og kl. 0900 på hverdager. På dager før søn- og helligdager, unntatt dagen før Kristi himmelfartsdag, kan øl ikke selges og utleveres før kl. 0900, og ikke etter kl. 1800.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften kan øl ikke selges og utleveres senere enn kl. 1500.

Søn- og helligdager, valgdager, 1. og 17. mai er salg og utlevering av øl ikke tillatt.

§ 4 Behandling av søknader om salgs- og skjenkebevillinger

a) Generelle retningslinjer

Ved behandling av søknad om skjenkebevilling skal det bl.a. legges vekt på følgende forhold:

- om søkende virksomhet og sentrale personer i denne fyller alkohollovens krav, jf. alkoholoven §§ 1-7 b og 1-7 c
- uttalelser fra høringsinstansene, herunder:
 - politiets uttalelse
 - bydelsutvalgets uttalelse
 - kontrollutvalgets uttalelse, og
 - sammenholdt med øvrige alkoholpolitiske hensyn, jf. alkoholoven § 1-7 a.

Ved behandling av søknad om ølsalgsbevilling skal det bl.a. legges vekt på følgende forhold:

- om salgsstedet er en dagligvareforretning, eller
- et øl-/mineralvannutsalg, eller
- et bryggeriutsalg, eller
- et importørutsalg
- om søkende virksomhet og sentrale personer i denne fyller alkohollovens krav, jf. alkoholoven §§ 1-7 b og 1-7 c
- uttalelser fra høringsinstansene, herunder:
 - politiets uttalelse
 - bydelsutvalgets uttalelse
 - kontrollutvalgets uttalelse, og

- sammenholdt med øvrige alkoholpolitiske hensyn, jf. alkoholloven § 1-7 a.

b) Unntak

Skjenkebevilling gis ikke for utøvelse ved gatekjøkken. Salgsbevilling for øl gis ikke for utøvelse ved kiosker og bensinstasjoner.

c) Brennevin

Skjenkebevilling for brennevin gis etter de samme retningslinjer som skjenkebevilling for øl og vin, med mindre tungtveiende alkoholpolitiske hensyn tilsier at brennevin ikke tillates skjenket.

§ 5 Inndragning av bevilling

Bevillinghavers brudd på gjeldende bestemmelser kan medføre inndragning av bevillingen for kortere eller lengere perioder, avhengig av hvor alvorlig bruddet er.

§ 6 Overgangsbestemmelser

Serveringssteder som tidligere lå i trafikkområder blir å anse som beliggende i boligområder, og får sin åpnings- og skjenketid innskrenket i samsvar med dette.

§ 7 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 4 måneder etter kunngjøring i Norsk Lovtidend.

§ 8 Endringer i annen lovgivning

Fra den tid forskriften trer i kraft, oppheves forskrift av 19.11.1997 nr. 1215 om åpningstider for serveringssteder og om salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker m.v., Oslo kommune.

Byrådet, den 07.11.2002

Erling Lae Ann Kathrine S. Tornås

Trykte vedlegg:

1. Høringsbrev av 14.06.2001 med forslag til endringer i Oslo kommunes forskrift av 19.11.1997 om åpningstider for serveringssteder og om salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker m.v.

2. Høringsuttaalelsene

Utrykte vedlegg: Ingen

BU-sak 06/24 VALG TIL LEDIGE VERV

Saksmappe:
06/169

Saksbeh:
Frank Johan Gudevold, 23 47 40 42

Dato: 08.03.2006
Arkivkode:
027.1

Saksgang

Utvalg	Møtedato
ARBEIDSUTVALGET	04.04.2006
BYDELSUTVALGET	06.04.2006

Anne Hollerud (V) har flyttet fra bydelen og går derfor ut av sine verv.

Det må foretas suppleringsvalg til følgende verv:

Medlem (V) av Bydelsutviklingskomitéen.

2. varamedlem (V) i Barn- og unge-komitéen.

Fra Tone Opdahl (V) er mottatt følgende forslag:

Som medlem av Bydelsutviklingskomitéen: Guro Svenkerud Fresvik, Thurmannsgate 9, 0461 Oslo.

Som 2. varamedlem i Barn- og unge-komitéen: Erling Berrum, Biermannsgate 12 B, 0473 Oslo.

Guro Svenkerud Fresvik er nå 2. varamedlem (V) i Bydelsutviklingskomitéen. Dersom hun velges som medlem av komitéen, må det velges nytt 2. varamedlem (V). Til dette verv foreligger det intet forslag.

Forslag til vedtak:

1. Som medlem av Bydelsutviklingskomitéen: Guro Svenkerud Fresvik (V), Thurmannsgate 9, 0461 Oslo.

2. Dersom Guro Svenkerud Fresvik velges som medlem av Bydelsutviklingskomitéen, velges følgende som 2. varamedlem (V) i Bydelsutviklingskomitéen:

.....

3. Som 2. varamedlem (V) i Barn- og unge-komitéen: Erling Berrum (V), Biermannsgate 12 B, 0473 Oslo.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

BU-sak 06/25 SØKNAD OM FRITAK FRA VERV. EVT. VALG SOM FØLGE AV FRITAK.

Saksmappe:
06/172

Saksbeh:
Frank Johan Gudevold, 23 47 40 42

Dato: 08.03.2006
Arkivkode:

Saksgang

Utvalg	Møtedato
ARBEIDSUTVALGET	04.04.2006
BYDELSUTVALGET	06.04.2006

Medlem av Rådet for funksjonshemmede Tina Elisabeth Knudsen, valgt etter forslag fra Norges Handikapforbund Oslo, har i skriv av 08.03.2006 søkt om å bli fritatt for vervet da arbeidsmessige forhold er til hinder for ivaretagelse av vervet.

Den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet, kan etter kommunelovens § 15 fritas etter søknad.

Bydelsdirektøren tilrår at Tina Elisabeth Knudsen fritas fra sitt verv.

Blir fritak innvilget, oppstår behov for valg av nytt medlem av Rådet for funksjonshemmede.

Fra Norges Handikapforbund Oslo har vi mottatt forslag på Hilde Brandsberg, Åsengata 4, 0480 Oslo.

Bydelsdirektøren tilrår at Hilde Brandsberg velges som nytt medlem av Rådet for funksjonshemmede.

Forslag til vedtak:

1. Tina Elisabeth Knudsen fritas fra sitt verv som medlem av Rådet for funksjonshemmede.
2. Hilde Brandsberg velges som nytt medlem av Rådet for funksjonshemmede.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Utrykte vedlegg:

Søknad om fritak fra Tina Elisabeth Knudsen
Forslag fra Norges Handikapforbund Oslo om nytt medlem av Rådet for funksjonshemmede.

BU-sak 06/26 Rapport 2005 fra Opplysningstjenesten i Bydel Sagene

Saksmappe:
04/2215

Saksbeh:
Marion Vagle, 23 47 40 76

Dato: 09.03.2006
Arkivkode:
101.1

Saksgang

Utvalg	Møtedato
ARBEIDSUTVALGET	04.04.2006
BYDELSUTVALGET	06.04.2006

Vedlagt følger Årsrapport 2005 fra Opplysningstjenesten

Forslag til vedtak:

Årsrapport 2005 fra Opplysningstjenesten i Bydel Sagene tas til orientering.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg: Årsrapport 2005 fra Opplysningstjenesten i Bydel Sagene

OPPLYSNINGSTJENESTEN I BYDEL SAGENE

ÅRSRAPPORT 2005

Hovedtrekk for henvendelser til Opplysningstjenesten i 2005:

Flest henvendelser var knyttet til Bydelen, og var om helse- og sosialtjenester, barnehager, kultur- og fritidsaktiviteter

Også stor interesse for planer om utbygging av Voldsløkka og skjebnen til Sagene lunsjbar og Sagene bad.

Ofte er de som kontakter oss enten selv bosatt i Bydelen, eller de ringer for noen som bor her.

Mange kommer innom oss for å få informasjon før de oppsøker andre offentlige kontorer

- 4 083 henvendelser til Opplysningstjenesten i 2005. Dette er en økning på 10% fra foregående år

Innhold

Organisering	73
Oppstart	73
Åpningstider	73
Beliggenhet	74
Bemanning	74
Markedsføring	74
Bydelsstemmen	74
Menighetsbladene	74
<u>Din</u> Bydel 2004	74

<u>Østkantavisa</u>	3
Særarrangementer	74
Informasjonstavlen	74
<u>Internett</u>	4
Brosjyre	4
Bydelsdagene og Eldredagen	75
Annet	75
Typer henvendelser	75
Antall henvendelser	78
Brosjyrer	78
Teknologi	79
Arrangement	79
Informasjon om barnehager	8
Bydelsdagene	79
Eldredagen	79
Selvangivelsen	9
Storingsvalget	9
Oppsummering	80
MØTER	9
PLANER FOR 2006	10

Organisering

Opplysningstjenesten er et samarbeid mellom Bydel Sagene og Deichmanske bibliotek, Torshov filial. Ansvaret for tjenesten er delt mellom de to partene. Opplysningstjenesten er lagt til informasjonssjefens ansvarsområde i Bydelen, og til avdelingsleder ved Biblioteket.

Kostnader ved drift av Opplysningstjenesten deles mellom Bydelen og Biblioteket.

Oppstart
24. februar 1995

Åpningstider

Opplysningstjenesten er åpen mandag, tirsdag og onsdag kl.10.00-19.00, torsdag og fredag kl.10.00-16.00, lørdag kl.10.00-14.00 Telefonhenvendelser mottas fra kl.09. (Sommertid i juni, juli og august)

Beliggenhet

Opplysningstjenesten i Bydel Sagene er lagt til Deichmanske bibliotek, Torshov filial, Sandakerveien 59 (Sandaker Senter).

Bemanning

Opplysningstjenesten har vært bemannet med en person i 66 % stilling, med arbeidstid kl.09-15.30 mandag og tirsdag, og kl.09.00-15.00 onsdag og torsdag. I

Opplysningstjenestens åpningstid for øvrig, er det andre ansatte ved Biblioteket som besvarer henvendelsene.

Kostnader ved drift av Opplysningstjenesten deles mellom Bydelen og Biblioteket.

Markedsføring

Bydelsstemmen

Bydelens avis "Bydelsstemmen" opphørte fra 1.1.2005. Annonsering for Opplysningstjenesten kom derfor fra dette tidspunkt i "Østkantavisa".

Menighetsbladene

Det har vært annonsert for Opplysningstjenesten i Kirkemagasinet (Menighetsblad for Iladalen og Sagene menigheter) som utkom 1 gang, i Lilleborg menighetsblad som utkom 2 ganger, og i Torshov menighetsblad som utkom 1 gang. Menighetsbladene utkom med færre nummer enn tidligere år. Kirkemagasinet opphørte (midlertidig?) høsten 2005, og Iladalen og Sagene menigheter tok fra september i bruk Østkantavisa som annonseorgan.

Din Bydel

I Din Bydel 2005 var det en omtale av Opplysningstjenesten under "Tilbud til alle".

Østkantavisa

Lokalavis for Oslo indre øst, Østkantavisa, utkom med 15 nummer i 2005.

Det ble det annonsert for Opplysningstjenesten i alle utgaver av Østkantavisa.

Særarrangementer

Spesielle arrangementer i Opplysningstjenesten som "informasjon om opptak til bydelens barnehager" ble kunngjort ved oppslag, og med annonse i "Østkantavisas" januarnummer, og på bydelens nettsider.

Informasjonstavlen. Synliggjøring i Biblioteket

Opplysningstjenesten har en informasjonstavle med aktuell informasjon om Bydel Sagene i Biblioteket. Spesielt har vi denne perioden satset på synliggjøring av Bydelsutvalget. Dette er gjort ved å sette opp plakater på oppslagstavla og på hyllene der sakspapirene til møtene i BU har sin faste plass. Publikum skal nå kunne se informasjon om Bydelsutvalget når de kommer inn i lokalet, og lett kunne finne

sakspapirene. Informasjon om bydelen settes også på et brosjyrestativ som er plassert like ved inngangen til Biblioteket. I tillegg har vi store plakater med informasjon om bydelen stående rundt en søyle.

Internett

Opplysningstjenesten presenteres på bydelens Internettsider, og publikum kan stille spørsmål til oss via e-post.

Brosjyre

Opplysningstjenestens brosjyre "Går du deg vill i den offentlige jungelen?" er lagt ut for publikum. Den sendes ut når vi besvarer henvendelser pr post, og tas med når vi har stand, eller på annen måte informerer om virksomheten.

Bydelsdagene og Eldredagen

Opplysningstjenesten var som tidligere år til stede på Bydelsdagene og Eldredagen! .

Annet

I annonseringen av møter i Bydelsutvalget informeres det alltid om at sakspapirene er å finne i Opplysningstjenesten/Deichmanske bibliotek, Torshov filial.

Typer henvendelser

De fleste henvendelsene til Opplysningstjenesten var knyttet til bydelen: helse- og sosialtjenester, barnehager, boliger (bostøtte, startlån og kommunale boliger i bydelen), leie av lokaler, kultur og fritidsaktiviteter, lokalhistorie, og generell informasjon om bydelen.

Mange henvendelser har en lokal forankring, men berører sentrale offentlige etater.

Dette gjelder for eksempel spørsmål om vei, trafikk, fortau og snørydding, gatebelysning, reguleringsplaner, renovasjon, legater, skatt og trygd.

Mange etterspør lover og forskrifter, og vi hjelper publikum å finne aktuelle lovtekster via www.lovdata.no, i tillegg til at vi benytter bibliotekets kommentarutgaver.

Vi opplever ofte at de som kommer innom oss, ønsker å finne informasjon før de kontakter saksbehandlere i andre offentlige etater. I mange tilfeller er vi også "veivisere" på internett.

Adresser og telefonnumre

779 henvendelser var spørsmål om adresser og telefonnumre (i 2004: 791).

De fleste spørsmålene var etter kommunale telefonnumre og adresser (post og e-post) til tjenestesteder, administrasjonen lokalt og ansatte i bydelen.

Helse- og sosialtjenester

Her ble det registrert 402 henvendelser. Det var spørsmål om tjenester og tilbud for eldre og funksjonshemmede som hjemmetjeneste, TT-kort, hjelpemidler, ledsagerbevis, dagsentre, eldresentre, matombringing, fotterapi. Andre henvendelser var om legetjenester, fastlegeordningen, spesialister, tilbud for personer med psykiatri- og rusproblemer, psykiatrikoordinator og psykiatrisk sykepleie. Dessuten hadde vi flere henvendelser om sykehjem. Noen eldre syns det er vanskelig å ha sykehjemsplass for pårørende (mann eller kone) på Furuset. Det medfører lang reisevei når de skal på besøk. De ønsker derfor flere sykehjemsplasser i bydelen.

Behov for økonomisk rådgivning for personer som ikke kan betjene gjeld, hadde vi også henvendelser om. I noen av disse tilfellene opplevde vi at de som spør, ønsker å gå til et mer "nøytralt" sted enn sosialkontoret for å få slike råd.

Boligspørsmål: Behov for informasjon og søknadsskjema om startlån og om bostøtte gjaldt mange av henvendelsene. I forbindelse med flyttingen av Boligkontoret til Sosialtjenesten i Sandakerveien 78 var det mange som hadde problemer med å komme i telefonkontakt med Boligkontoret. De brukte det "gamle" telefonnummeret. Bomiljøtjenesten ble også etterspurt av mange, etter omorganiseringen..

Barnehager

Det var 273 (i 2004: 292) henvendelser om barnehager. Første halvår var preget av bydelens mangel på barnehageplasser, og vi hadde mange henvendelser om hvilke planer bydelen hadde for å skaffe flere. Vi ga informasjon, og delte ut kopi av "Plan for full barnehagedekning i barnehagene" (BU-sak 04/94). Noen ønsket også informasjon om muligheter for oppstart av familiebarnehage. Informasjonsark om dette, utarbeidet av Barn- og ungetjenester, og annen informasjon, ble delt ut. I starten av annet halvår var det utrolig morsomt å kunne informere om at bydelen for tiden har svært god dekning. Bydelen klarte imponerende raskt å løse problemene omkring barnehagekøene sommeren og høsten 2005.

Informasjon om bydelen. Lokalhistorie

Henvendelser om bydelstilhørighet og generell informasjon om bydelen, herunder også lokalhistorie, hadde vi mange av. Bibliotekets lokalhistoriske samling blir flittig benyttet. Informasjon om Akerselva, og særlig brosjyren "Turguide til Akerselva" ble svært mye etterspurt.

Studenter, skoleelever og nyinnflyttede etterspør gjerne generell informasjon om bydelen.

I mange tilfeller ønskes også statistiske opplysninger om bydelen.

Fritid og kultur

I gruppen fritid og kultur hadde vi 424 henvendelser. En del av disse henvendelsene gjaldt mennesker som er mottakere av trygd, og som har behov for aktiviteter på dagtid. Noen etterspør lokale lag og organisasjoner i bydelen, og hvordan de kommer i kontakt med dem.

Forøvrig er det mange spørsmål etter fritidsaktiviteter for barn og unge, bla dans, musikk og idrett. Barneprogrammet ved Sagene samfunnshus etterspørres ofte

Bydelsutvalget

Her var det spørsmål om hvem de lokale politikerne er, og hvordan man kommer i kontakt med dem. Det var også spørsmål etter sakspapirer til møter, og når og hvor møtene skulle holdes. Vi hadde også henvendelser om saksgang i forbindelse med søknad om skjenkebevilling. Det hender også vi foreslår publikum å ta kontakt med lokalpolitikere, når de er engasjert i saker i Bydelen.

Nærmiljø

Interessen for planer om utbygging av Voldsløkka var stor. Vi skaffet til veie og kopierte aktuelle dokumenter på forespørsel. Skjebnen til Sagene lunsjbar og Sagene bad opptok også dette året mange beboere i bydelen. Andre områder mange var engasjert i var søppel i gater og parker, tagging, støyproblemer og trafikkfarlige trikkestopp.

Skjema. Brev

På forespørsel hjalp vi til med utfylling av søknadsskjema, og til å forstå innhold og enkeltord i brev fra offentlige kontor.

Diverse

Antall henvendelser i denne gruppen var 256, og omfatter bl.a. lokalhistorie, flyttemelding, attestering av kopier, og forbrukerinformasjon.

I tillegg kommer mange enkelthenvendelser som det ikke er mulig å plassere i en av de oppsatte ”kategoriene”.

Henvendelser fordelt etter saksområde

Sak	Totalt
Adresse. Telefonnumre	779
Arbeid	130
Barnehager	273
Bolig, bostøtte, etabl. lån	144
Bydelen, generell info	333
BU, komiteer	44
Diverse	256
Familie, samliv	25
Fritid, kultur	424
Helse- og sos.tjenester	402
Klage på vedtak, service	10
Leie av lokaler	110
Lover, forskrifter, jus	187
Regulerings- og byggesaker	54
Næringsvirksomhet	12
Skatt, økonomi	113
Skoler, utdanning	369
Trafikk, miljø, renovasjon	89
Trygd	165
Utfylling av skjema	17
Stortings- og sametingsvalget	147

Totalt	4083
--------	------

Gruppen *DIVERSE omfatter bl.a. lokalhistorie, flyttemelding, forbrukerinformasjon.

Antall henvendelser

Totalt antall henvendelser i 2005: 4083 (i 2004: 3710)

Av disse var

Besøk:	2 848 (69.8 %)
Telefon:	1 190 (29.1 %)
E-post:	45 (1.1 %)

Det er registrert 373 flere henvendelser i 2005 i forhold til foregående år! (en økning på 10 %)

45 henvendelser kom via e-post.

Tilsvarende tall for tidligere år:

1998: 40
1999: 82
2000: 84
2001: 80
2002: 48
2003: 65
2004: 47

118 henvendelser ble besvart pr. brev, fax eller e-post.

Tilsvarende tall for tidligere år:

1998: 160
1999: 242
2000: 193
2001: 213
2002: 145
2003: 130
2004: 120

Brosjyrer

Opplysningstjenesten / Biblioteket har et stort utvalg brosjyrer. Det ble i perioden bestilt og mottatt ca 6000 brosjyrer og skjemaer. Dette utgjør ca 250 brosjyretitler. Brosjyrer og skjemaer er stilt ut på brosjyrestativ og i egne hyller.

Teknologi

Opplysningstjenesten har direkte telefonlinje og egen PC med tilgang til Internett.

Opplysningstjenesten har egen e-postadresse. Telefonen settes ved behov over til administrasjon, tjenestesteder og saksbehandlere.

Biblioteket har tre PCer til bruk for besøkende som ønsker å søke på Internett, eller motta og sende e-post. Bibliotekets fax og kopimaskin benyttes ved behov.

Kopimaskinen er også til bruk for publikum. Opplysningstjenesten benytter i stor utstrekning bibliotekets oppslagsverk, lokalhistoriske samling og faglitteratur for øvrig.

Internett, vår lokale "erfaringsdatabase", og telefonhenvendelser til tjenestesteder, kommunale og statlige etater, benyttes hyppig for å besvare spørsmål.

Arrangement

Informasjonsdag om barnehager

Søknadsfrist på kommunal barnehageplass var 1. mars. I denne forbindelse var saksbehandlere fra barnehageopptak i Opplysningstjenesten tirsdag 15. februar kl.10.30-13, og onsdag 16. februar kl.16-18 for å informere og hjelpe til med utfylling av søknadsskjema om barnehageplass.

21 benyttet seg av dette tilbudet. (2004: 42)

Bydelsdagene

Bydelsdagene var 21. og 22. mai. Lørdag 21. mai hadde Opplysningstjenesten stand utenfor Sagene samfunnshus i øsende regnvær. På tross av det dårlige været var ca 50 innom standen vår, og tok med seg informasjon. (Barnehagebrosjyre, informasjon om nye barnehager, Grønn patrulje, Strategisk plan, Turguide til Akerselva, informasjon om tilbud og tjenester til eldre, program for Bydelsdagene og kart over Bydelen). Søndag 22. mai hadde vi en tilsvarende stand på Vøienvolden i strålende vær. Også her stoppet mange opp ved standen vår. Noen hadde spørsmål mens andre tok med seg informasjonen vi hadde lagt ut. Plakatbukken med "bydelskart" fikk spesielt mye oppmerksomhet. Mange stoppet opp for å se på kartet, og tok med seg et tilsvarende i A4-format.

Eldredagen

Opplysningstjenesten var representert på Den Internasjonale Eldredagen 1.oktober, som ble markert i Sagene samfunnshus 30.september. Arrangør var Eldrerådet. Vi var der med informasjonsplakater og brosjyrer. Ca 50 var til stede i samfunnshuset for å feire dagen.

Selvangivelsen

30. april var innleveringsfrist for selvangivelsen. En kasse for innlevering ble plassert i Biblioteket / Opplysningstjenesten fra 13. april. Selv om det er blitt enkelt å levere både via telefon og e-post, var det mange som benyttet seg av muligheten til å levere her. Helt enkle spørsmål besvarte vi, men henviste ellers til Oslo likningskontor, og til muligheter for veiledning bl.a på Storo. Vi var også behjelpelig med å finne og skrive ut skjemaer fra internett.

Stortingsvalget

Valgsekretariatet hadde i samarbeid med Bydelen forhåndsstemming i Biblioteket / Opplysningstjenesten. De tre som arbeidet med dette var stasjonert i foajeen ved inngangen til Biblioteket. Ca 800 avga forhåndsstemme her. I Opplysningstjenesten registrerte vi 147 henvendelser om Stortings- og sametingsvalget. Publikum spurte oss hvor de kunne forhåndsstemme, åpningstider, hvordan de skulle forholde seg ved tap av, eller ikke mottatt valgkort, og om de behøvde id-kort for å kunne stemme. Vi hadde også spørsmål om avvikling av valget for beboere i institusjon, muligheter for å stemme hjemme, og stemming når man var folkeregistrert i annen kommune. Partiprogram og valglistene ble også etterspurt. Opplysningstjenesten bestilte i god tid før valget partiprogram fra alle partiene som stilte til valg i Oslo, og la disse ut til gjennomsyn for publikum

Oppsummering

De fleste henvendelsene har tilknytning til bydelen, og de som kontakter oss er oftest enten selv bosatt i bydelen, eller de ringer for familie som er bosatt her. Mange kommer innom oss for å finne informasjon før de oppsøker saksbehandler ved andre offentlige kontor.

Vi er ofte "veivisere" for publikum som ønsker å finne offentlig informasjon på internett.

Møter / Oppsøkende virksomhet

Opplysningstjenesten har deltatt på seminar arrangert av Informasjonsforum, kurs i Flerkulturell forståelse arrangert av Hovedbiblioteket, og kurs i Forbrukerinformasjon arrangert av Forbrukerrådet, vært på møte om "Din Bydel", og besøkt Statlig Mottak i Torshovgate.

Det har vært jevnlig møter med Informasjonssjefen i bydelen og med avdelingsleder i Biblioteket. Opplysningstjenesten har også møtt i Bydelsadministrasjonen fredager etter BU-møtene for å få referat fra disse.

Planer for 2006

Opplysningstjenesten fortsetter sin virksomhet på samme nivå som tidligere år, med et spesielt fokus på helse- og sosialområdet.

Temadager i 2006:

- Stand og brosjyrer på Bydelsdagene i mai..
- Stand og brosjyrer på Eldredagen 1.oktober.

6. mars 2006

Ingvil Falch
Avdelingsleder Deichmanske
bibliotek, Torshov

Britt Sager
Spesialbibliotekar

BU-sak 06/27 Årsmelding 2005 fra Rådet for funksjonshemmede i Bydel Sagene

Saksmappe:
04/334

Saksbeh:
Marion Vagle, 23 47 40 76

Dato: 09.03.2006
Arkivkode:
027.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
ELDRERÅDET	29.03.2006
HELSE- OG SOSIALKOMITEEN	30.03.2006
ARBEIDSUTVALGET	04.04.2006
BYDELSUTVALGET	06.04.2006

Vedlagt følger Årsmelding 2005 fra Rådet for funksjonshemmede.

Forslag til vedtak:

Årsmeldingen Årsmelding 2005 fra Rådet for funksjonshemmede i Bydel Sagene tas til orientering

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg: Årsmeldingen Årsmelding 2005 fra Rådet for funksjonshemmede i Bydel Sagene

Rådet for funksjonshemmede — Bydel Sagene Årsmelding 2005

Medlemmer:

Tor Bergendahi .NFU (leder)

Andreas Johnsen .NBF

Eli Brox .NAAF

Ib Johansen .MH (fra mai)

Tina Elisabeth Knudsen (fra mai)

Representanter fra bydelspolitikere:

Berit Bakken .SV

Sveinung Heldal Haugen .H

Vararepresentanter for bydelspolitikere:

Eli Marie Åsen .AP

Gunnar Kr. Olsen .FRP

Representanter fra administrasjonen:

Inger Lise Myklebust .HOS-avd.

Hilde Graff .BOU-avd.

Sekretær: BU-konsulent Marion Vagle

Generelt:

Det er med bekymring Rådet for funksjonshemmede ser på de budsjettkutt som gjør seg gjeldende i bydelen, og er redd dette kan gå utover utsatte grupper.

Rådet for funksjonshemmede ser med bekymring på rekruttering fra organisasjonene for å fylle viktige plasser i Rådet. — At det er de største gruppene funksjonshemmede som uteblir gjør ikke saken bedre.

Av positive saker som har sett dagens lys vil vi nevne ferdigstillingen av trikkeholdeplassene ved Sandaker Senter, en sak Rådet gjennom lang tid har vært engasjert med.

Admmistrasjonens representanter, Inger Lise Myklebust, HOS-avd. og Hilde Graff, BOU-avd. har til enhver tid kommet med utfyllende orienteringer til saker som har vært aktuelle. Med deres ståsted har rådets øvrige medlemmer fått bedre innblikk i bydelens «indre» liv.

Saker som er behandlet i perioden:

31. januar

- i Utvidelse av brukervalgsordningen i hjemmetjenesten. Forslag til uttalelse.
Merknad: flertall i Rådet for funksjonshemmede (med unntak FRPs representant) stiller seg skeptisk til innføringen av mer brukervalg. Rådet er redd for at dette kan gå utover den fleksibilitet en samordnet tjeneste gir spesielt overfor svært pleietrengende brukere, og at brukerne etter innføringen får en dårligere tjeneste.

14. mars

- i Årsmelding for 2004 fra Bydel Sagene.
Merknad: Side 51/52 Ressurser til barn med funksjonshemming.
Det vises her til en kraftig økning i tallet på funksjonshemmede barn samtidig som tildelingskriteriene for statlig tilskudd ikke er endret og ikke tilført ressurser Rådet for funksjonshemmede ser på dette med stor bekymring og mener at dets kan føre til kvalitetsforringelse. Rådet for funksjonshemmede ber administrasjonen holde øye med denne problematikken.
- 2 Årsmelding for 2004 fra Sagene eldreråd.

2. mai

- 1 SAK-05/4. Maridalsv. 148, 149 og 151 reguleringsforslag til off. ettersyn.
- 2 Sak-05/5. Resultatrapport januar-februar 2005. Prognose for 2005.
- 3 Status Handlingsplan for Handikappede.

6. juni

- i SAK-05/6. Pleie- og omsorgstrengende grupper under 67 år. Bydelsutvalgets verbalvedtak v2 til bud. 2005.
- 2 Vedr. hjelp ved «motorstopp» på elektrisk rullestol.
- 3 Uttalelse vedr. Bibliotekmeldingen.
- 4 Tilgjengelighet for funksjonshemmede ved bydelens bevertningssteder. (Forslag fra Høyres repr.)
- 5 Problemer med den største heisen i Sandakerv. 61.

15. august

- i SAK-OS! 11. Resultatrapport januar-juni 2005. Prognose for 2005.
Merknad: Rådet ser med bekymring på den økonomiske situasjonen og aninoder administrasjonen om å etterstrebe og skjerme de tiltakene som er mest økonomisk krevende i bydelen.

26. september

- i Sak-OS! 12. Saldering 2005.
Merknad: Ad. post nr. 9. Det er viktig at det ved egen etablering av dagsenterplasser for utviklingshemmede sikrer at dette er et kvalitativt godt tilbud.
- 2 Innsatsprisen 2005 –forslag til kandidater.

31. oktober

1. SAK-OS! 14. Resultatrapport januar-august 2005. Prognose for årsresultatet 2005.
- 2 SAK- 05/15. Status etter organisasjonsendring av sosialkontortjenesten.

5. desember

- 1 SAK-OS! 13. Resultatrapport januar –oktober 2005. Prognose årsresultat 2005.
- 2 SAK-OS! 14. Forslag til budsjett for 2006.

Merknad: Rådet for funksjonshemmede ser med bekymring på at ressuser til barn med spesielle behov i barnehage ikke økes i forbindelse med den store økningen i antall barnehageplasser.

Rådet for funksjonshemmede vil understreke at ressurser til funksjonshemmede barn og unge må fordeles slik at brukerne får rett hjelp til rett tid uavhengig av brukernes evne til å omgå seg i de offentlige systemer.

- 3 Parkering for funksjonshemmede/forflytningshemmede (HC-plasser) .høring.
- 4 Planforslag til off. ettersyn Fernanda Nissensgate 1.
- 5 Planforslag til off. ettersyn Fernanda Nissensgate 5, 7 og 10.
- 6 Informasjon om pasienttransport.
- 7 Møteplan for 1. halvår 2006.
- 8 Ledsagerbevis for funksjonshemmede.

Oppfølgingssaker

- 1 Register for bruk av ledsagerbevis.
- 2 Vedr. forhold på trikkeholdeplassen ved Sandaker Senter.
- 3 Vedr. 117-kjøring.

Representasjon:

Invitasjon til møte i Rådhuset i anledning utdeling av Innsatsprisen.
Andreas Johnsen, Tor Bergendahl og Marion Vagle representerte Rådet.

Rådets samarbeid med representanter fra administrasjonen og bydelens politikere har vært meget positivt.